
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

Број 11
новембар 2006.
година XLVI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.sr.gov.yu

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Милан Париводић,
координатор Министарства финансија

Уређивачки одбор
Весна Арсић, Даница Маговац,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Весна Арсић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jknezevic@mfin.sr.gov.yu

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и стручна мишљења за примену финансијских прописа, Министарство финансија Републике Србије, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/2685 301

Припрема и штампа
Штампарија Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/2685 -301 bilten.fin@mfin.sr.gov.yu
--

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2006 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз семена бикова увезеног на основу Споразума између Владе САД и Владе СРЈ..... 9
  2. Порески третман промета добара и услуга који врши Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања..... 14
  3. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ надокнаде код откупа рибе уловљене у рекама од физичких лица – чланова савеза риболоваца, као и право на одбитак ПДВ надокнаде као претходног пореза..... 17
  4. Порески третман увоза техничке опреме (GSM indoor базна станица, UMTS indoor базна станица, PDH радио–релејна опрема, кабинет за напајање, HiPath PBX комутациона опрема, инсталациони материјал) коју Електротехничком факултету донира Siemens из Аустрије, као и порески третман промета техничке опреме – SDH радио–релејна опрема, као и лиценце за коришћење софтверског програма за планирање приступних мрежа за период од шест месеци коју даје Siemens д. о. о. из Београда..... 19
  5. Порески третман промета добара и услуга који се врши на основу Споразума о пројекту „Побољшање стања школа“ закљученог између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и Уговора о финансирању пројекта „Побољшање стања школа“ закљученог између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке..... 22
  6. Испуњеност услова за ослобађање од плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ врши промет добара са територије Републике Србије ван Аутономне покрајине Косово и Метохија на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија, при чему накнаду за извршени промет наплаћује путем компензације.. 26
  7. Обавеза основне школе да се евидентира за ПДВ..... 28
-

---

8. Примена одредбе члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ код промета добара и услуга који се врши на основу Одлуке Владе Чешке Републике од 22. марта 2006. године којом је одобрена донација за реконструкцију павиљона урологије болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“, а која се реализује посредством Чешког Црвеног крста	30
9. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на промет предмета домаћинства купљених у Републици Србији, по повратку са рада у иностранству	32
10. Право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у случају када је износ исказан у царинском рачуну плаћен у једном пореском периоду, а доказ о уплати обезбеђен у следећем пореском периоду после истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је извршено плаћање, као и у случају делимичног плаћања износа исказаног у царинском рачуну	33
11. Порески третман услуге управљања слободном зоном коју предузеће за управљање слободном зоном пружа својим корисницима, као и промета услуге давања у закуп пословног простора у слободној зони	35
12. Пореска стопа код опорезивања првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски делјивим целинама у оквиру тих објеката	37
13. Порески третман промета услуга организације семинара, конференција и округлих столова које туристичка агенција пружа у Републици Србији у циљу реализације међународних уговора о донацији	38
14. Порески третман промета основног стада (живе стоке) по основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга	43
15. Време настанка промета грађевинског објекта који извођач радова врши инвеститору (лицу на чије име гласи одобрење за градњу) код тзв. уговора о заједничкој изградњи, при чему у току изградње објекта извођач радова не испоставља инвеститору привремене ситуације	45
16. Право на одбитак претходног пореза по основу примљених услуга едукације запослених радника	47
17. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за производњу лепљивих трака за чију куповину је добијена новчана донација Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој АП Војводине	48
18. Опорезивање порезом на додату вредност промета услуге давања новчане позајмице на основу закљученог уговора о зајму	50

---

19. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ промета часописа National Geographic	52
20. Право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које обвезник ПДВ набавља у циљу изградње објекта за вршење делатности, при чему одобрење за изградњу објекта није издато	53
21. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз специјалног амбулантног возила са лежајем за превоз болесника, марке Volvo 965 956 Ambulans, које дом здравља бесплатно добија од хуманитарне организације из Шведске	55
22. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз моторног возила Reno Clío, модел RXT 1.4, које Српска православна црквена општина добија као донацију од физичког лица из Немачке	58
23. Пореска стопа код опорезивања промета без накнаде непродатих и враћених примерака часописа (ремитенда)	59
24. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз путничког комби возила (VW Bus T4 2.5 TDI Klima) за потребе Удружења оболелих од мултипле склерозе	61

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода Агенције за привредне регистре са становишта Закона о порезу на добит предузећа	63
2. Порески третман трошкова премија осигурања правног лица	64
3. Да ли се трошкови истраживања тржишта, трошкови заједничких промоција у објектима клијената, трошкови излагања у публикацијама и трошкови за обезбеђење ефектнијег излагања производа могу признати у пореском билансу као трошкови рекламе и пропаганде?	66
4. Порез на капитални добитак у случају када нерезидент – правно лице из Републике Хрватске које је стекло одређени број акција правног лица регистровано у Републици Србији прода те акције резидентном правном лицу на берзанском тржишту у Републици	67
5. Могућност остваривања права на порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности у случају када је привредни субјекат регистрован за обављање претежне делатности која није наведена у члану 48а став 1. Закона о порезу на добит предузећа, али је огранак привредног субјекта регистрован за делатност наведену у том члану	68

-
6. Примена чл. 25. и 50а Закона о порезу на добит предузећа 70
  7. Обрачун амортизације за пореске сврхе у случају када обвезник набави опрему путем уговора о финансијском лизингу. 72
  8. Порески третман отуђења основних средстава пре истека прописаног рока за која је признато право на порески кредит на основу чл. 48. Закона о порезу на добит предузећа 73
  9. Право предузећа „Инвеј“ да користи порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа у случају кад су предузећа „Инвеј“ и „Монус“ поднела заједничку понуду на јавном тендеру за добијање дозволе за обављање производње дуванских производа, а сама дозвола гласи на предузеће „Монус“ 74

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Право на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права на откуп гараже 77
2. Порез на пренос апсолутних права у случају преноса уз накнаду права коришћења градског грађевинског земљишта 79
3. Пореске обавезе у случају продаје непокретности стечене наслеђем 81
4. Порески третман административног преноса права коришћења на грађевинском земљишту и постојећих објеката на основу решења органа управе 82
5. Порез на пренос апсолутних права на основу споразума о раскиду уговора о откупу стана. 84

ТАКСЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања таксе за уношење спортског, ваздушног оружја, пиштоља и пушака од стране чланова стрељачких екипа земаља учесница Балканског шампионата и Интернационалног првенства „Трофеј Београда – Grand prix Beograd 2006“ у Републику Србију, када та лица поседују одобрење од надлежних органа земље из које долазе 85

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил марке Škoda, тип „Felicia 1,3“ допремљен из Републике Црне Горе у Републику Србију ради прекоманде војног лица 87
-

---

2. Царински третман стране робе која се уноси у царинско подручје Републике Србије, а након тога отпрема на територију АПКМ.	88
3. Царински третман робе која се купује у (класичним) продавницама на граничним прелазима у ситуацији када се продајни објекти налазе између граничне линије и линије где се врши гранична контрола.	89
4. Издавање уверења о непреференцијалном пореклу робе за компјутере и друге електричне машине које се склапају у Србији од увозних делова и компоненти. . . .	90
5. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила (трактора) марке ИМТ, тип 549 и пољопривредне приколице марке ИМТ, тип 3Т, које је избегло лице довезло из Републике Хрватске у Републику Србију	91
6. Могућност ослобађања од плаћања царине на увоз научних часописа из САД који су предмет донације Природно-математичком факултету.	91
7. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Југо“ из Републике Црне Горе у Републику Србију ради пререгистрације. . .	92
8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила домаће производње из БиХ у Републику Србију.	93
9. Ослобађање од плаћања увозних дажбина у случају када инвалидно лице увози путнички аутомобил.	93
10. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз трактора марке МТЗ, тракторске приколице и осталих пољопривредних машина (плуг, дрљача, тањирача, растурач ђубрива, шпартач и млин) и предмета домаћинства које је избегло лице из Републике Хрватске привремено увезло у Републику Србију ради пресељења	94
11. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке Mercedes ML 350 по основу инвалидности, а чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности	96

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. У којој ситуацији је могуће уговарање у поступку са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности реализације радова, односно да ли се може спровести поступак са погађањем из разлога хитности за израду пројектно-техничке документације за спортску халу у Панчеву која треба да буде изграђена до 1. фебруара 2009. године?	97
---	----

-
2. Да ли у поступку јавне набавке физичко лице доставља потврду да није кажњавано за прекршај из области која је предмет јавне набавке, ако је учесник у поступку јавне набавке (понуђач) правно лице?..... 98
  3. Примена одредбе члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, односно да ли се према тој одредби може извршити јавна набавка по пројекту „Едукација запослених у туризму“ чија реализација треба да започне у 2006. години са искоришћавањем минималних 37% одобрених средстава из буџета Републике за 2006. годину? 99
  4. Да ли у поступку јавне набавке као понуђач може да се појави лице које је припремало пројектну документацију за предметну јавну набавку? 101
  5. Да ли се пружање услуга између правних лица која имају статус наручиоца (јавна предузећа, предузећа основана од стране јавних предузећа) и која су основана за пружање предметних услуга може вршити без примене Закона о јавним набавкама? 102
  6. Да ли, у смислу Закона о јавним набавкама, представник понуђача који је учествовао у поступку јавне набавке може приликом увида у тендерску документацију да фотокопира део документације (доказа) другог понуђача? 103

ПОДСЕТНИК

- Финансијски прописи донети у новембру месецу 2006. године 105
-

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на увоз семена бикова увезеног на основу Споразума између Владе САД и Владе СРЈ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00316/2006/07 од 16.11.2006. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 5. истог Закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе у смислу овог закона.

Ради коришћења повластице из члана 5. овог закона прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да

се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, научне, просветне, културне, спортске, верске и уметничке сврхе, унапређење услова живота становништва и здравствене заштите, заштиту животне средине и сл;

3) извод уз регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење (члан 6. истог закона).

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16а), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 26. тачка 1) Закона прописано је, између осталог, да се ПДВ не плаћа на увоз добара чији је промет у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-16б) овог закона ослобођен ПДВ.

Према члану 3. тачка (а) Споразума између Владе САД и Владе СРЈ о економској, техничкој и другој сродној помоћи, потписаног 6. марта 2001. године у Београду, предвиђено је, између осталог, да услуге, артикли, прибор, опрема и друга имовина, укључујући некретнине, које се користе у вези са програмима помоћи САД могу да се увезу, извезу, купе, користе, продају, поконе или да се њима располаже у СРЈ без икаквих дажбина, царина, увозне таксе, извозне таксе, пореза на додату вредност (ПДВ), пореза на промет или располагање имовином и других такси и сличних намета.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу с одредбом члана 21а став 1. Правилника о начину и пос-

тупку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06, у даљем тексту: Правилник) за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара и услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације) ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, републички орган надлежан за послове економских односа са иностранством доставља Пореској управи – Централни списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава која су предмет уговора о донацији.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да имплементарни партнер из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централни списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима.

Према одредби члана 21б став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тачка 1) и 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације) који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централни на оверу.

Ставом 2. истог члана Правилника прописано је да је одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно да пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације Централни достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуноу, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 7) број и датум овере од стране Централне и потпис овлашћеног лица.

Одредбом става 4. истог члана Правилника прописано је да изузетно од става 3. тачка б) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер нема обавезу да поседује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централни доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације.

Према ставу 5. истог члана Правилника, Централна провера да ли је уговор о донацији евидентиран код Централне, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Ставом 6. истог члана Правилника прописано је да имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Правилником о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак („Сл. гласник РС“, бр. 68/05), у члану 8. прописано је, између осталог, да ако се по основу уговора о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона врши увоз добара у Републику, лице овлашћено за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације издаје посебну потврду за увоз добара, на захтев пореског дужника (лице које увози добро), при чему ова потврда, уместо података прописаних чланом 21б став 3. тач. 4) и 5) Правилника (подаци о називу, адреси и ПИБ-у обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење и вредности промета добара и услуга по предрачуну, односно датуму и износу уплаћених авансних средстава), садржи податке о називу, адреси и ПИБ-у лица за које се врши увоз добара, односно лица које може да оствари пореско ослобођење у складу са чланом 24. став 1. тачка 16а) Закона, као и вредност добара која се увозе исказаној у рачуну иностраног испоручиоца.

У складу с наведеним одредбама Закона, Правилника и Споразума између Владе САД и Владе СРЈ о економској, техничкој

и другој сродној помоћи, на увоз дубоко замрзнутог семена бикова из САД, који се врши у складу са Споразумом о сарадњи између Америчке фондације за развој (ADF), извршног партнера секције USAID – а при Амбасади САД у Београду, тј. подимплементарног партнера USAID и Union Farms, а у циљу побољшања квалитета стада уз квалитетан генетски потенцијал, а које ADF у оквиру реализације програма помоћи Србији донира сточарским организацијама у Војводини и источној Србији, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, уз испуњење свих наведених услова.

2. Порески третман промета добара и услуга који врши Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1255/2006-04 од 14.11.2006. год.)

Одредбом члана 9. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да Република, њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе обвезници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

Одредбом члана 17. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 62/2003, 64/2003, 58/2004, 62/2004, 79/2005 и 101/2005) прописано је да ради праћења, обезбеђивања и унапређења квалитета и развоја система образо-

вања и васпитања Република оснива установе – Завод за унапређивање образовања и васпитања и Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања (у даљем тексту: заводи) за обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у предшколском, основном и средњем образовању и васпитању.

Акте о оснивању завода доноси Влада (став 2. истог члана Закона о основама система образовања и васпитања).

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања обавља стручне послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, актом о оснивању и статутом.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, у складу са ставом 2. истог члана Закона о основама система образовања и васпитања, нарочито обавља стручне послове у вези са: предлагањем општих и посебних стандарда знања, вредновањем рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, провером резултата остварености прописаних циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања на републичком нивоу, реализацијом међународних студија, праћењем ученичких постигнућа, пружањем стручне помоћи Министарству, Савету и школама у домену праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања и праћењем усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са европским упоредним системом вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања.

Одредбом члана 1. Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 73/2004, у даљем тексту: Одлука) прописано је да се оснива Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања (у даљем тексту: Завод) за обављање развојних, саветодавних, истраживачких и других стручних послова у предшколском, основном и средњем

образовању и васпитању, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, ради праћења, обезбеђивања и унапређивања квалитета и развоја система образовања и васпитања.

Према одредби члана 2. став 1. Одлуке, Завод обавља стручне послове у области праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања по нивоима и врстама, као и друге послове у складу са законом, овом одлуком и статутом Завода.

Сагласно одредби става 2. истог члана Одлуке, Завод нарочито обавља стручне послове у вези са: предлагањем општих и посебних стандарда знања, вредновањем рада наставника, васпитача, стручних сарадника и установа, провером резултата остварености прописаних циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања на републичком нивоу, реализацијом међународних студија, праћењем ученичких постигнућа, пружањем стручне подршке Министарству просвете и спорта (у даљем тексту: Министарство), Националном просветном савету и школама у домену праћења и вредновања степена остварености циљева, задатака и општих и посебних стандарда знања и праћењем усаглашености система вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања са европским упоредним системима вредновања и осигурања квалитета образовања и васпитања.

Завод има својство правног лица, са правима, обавезама и одговорностима установе утврђене Законом, овом одлуком и статутом Завода (члан 5. став 2. Одлуке).

Одредбама члана 6. ст. 1. и 2. Одлуке прописано је да се средства за оснивање и рад Завода обезбеђују у буџету Републике Србије, као и да Завод може стицати приходе непосредно од корисника, продајом производа и услуга на тржишту, донаторством и из других извора, у складу са законом.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, Завод није обвезник ПДВ за промет добара и услуга из делокруга своје надлежности утврђене Законом о основама сис-

тема образовања и васпитања и Одлуком, што значи да се на накнаду коју Завод остварује по основу обављања ових послова не обрачунава и не плаћа ПДВ.

Међутим, за промет добара и услуга изван делокруга надлежности утврђене Законом о основама система образовања и васпитања и Одлуком, који је опорезив у складу са Законом (промет публикација, услуга штампања публикација и др.), Завод јесте обвезник ПДВ у смислу одредбе члана 9. став 2. Закона. То значи да по основу вршења овог промета, ако је тај промет у претходних 12 месеци већи од 2.000.000 динара, Завод је дужан да поднесе евиденциону пријаву и има сва права и обавезе утврђене Законом (обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ за опорезиви промет, право на одбитак претходног пореза и др.).

3. Обавеза обрачуна и плаћања ПДВ надокнаде код откупа рибе уловљене у рекама од физичких лица – чланова савеза риболоваца, као и право на одбитак ПДВ надокнаде као претходног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1162/2006-04 од 14.11.2006. год.)

Одредбом члана 34. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода (у даљем тексту: пољопривредници) имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

Према ставу 2. истог члана Закона, ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима.

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник

је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 5% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница).

Обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

Одредбама члана 9. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05) прописано је да се рачуном, у смислу члана 42. став 1. Закона, сматра и документ за обрачун ПДВ надокнаде (признаница) који обвезник издаје пољопривреднику у смислу члана 34. став 3. Закона. Признаница садржи нарочито следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца признанице;
- 2) место и датум издавања и редни број признанице;
- 3) име, презиме и адресу и ПИБ пољопривредника;
- 4) врсту и количину испоручених добара и врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга;
- 6) вредност примљених добара и услуга;
- 7) износ ПДВ надокнаде обрачунате пољопривреднику.

У складу с наведеним законским и подзаконским одредбама, обвезник ПДВ који откупљује пољопривредне и шумске производе од пољопривредника – обвезника пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода, дужан је да на вредност примљених добара обрачуна ПДВ надокнаду у висини од 5%, о чему издаје признаницу.

Међутим, када обвезник ПДВ откупљује рибу уловљену у рекама од физичких лица – чланова савеза риболоваца, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ надокнаде, с обзиром да се не ради о откупу пољопривредног, односно шумског производа.

Ако обвезник ПДВ при откупу рибе уловљене у рекама од физичких лица – чланова савеза риболоваца, поред накнаде за

рибу, плати физичким лицима и новчани износ у висини од 5% на вредност откупљене рибе, тај новчани износ не сматра се ПДВ надокнадом која се може одбити као претходни порез.

4. Порески третман увоза техничке опреме (GSM indoor базна станица, UMTS indoor базна станица, PDH радио-релејна опрема, кабинет за напајање, HiPath PBX комутациона опрема, инсталациони материјал) коју Електротехничком факултету донира Siemens из Аустрије, као и порески третман промета техничке опреме – SDH радио-релејна опрема, као и лиценце за коришћење софтверског програма за планирање приступних мрежа за период од шест месеци коју даје Siemens д. о. о. из Београда

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1206/2006-04 од 8.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

1. Сагласно одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и

путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним законским одредбама, на увоз предмета донације – техничке опреме (GSM indoor базна станица, UMTS indoor базна станица, PDH радио–релејна опрема, кабинет за напајање, HiPath PBX комутациона опрема, инсталациони материјал) коју Електротехнички факултет бесплатно добија од Siemensа из Аустрије, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз наведене опреме врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, при чему надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с овим законом.

Ако се увоз наведене техничке опреме, као предмета донације, врши преко трећег лица, пореско ослобођење из члана 26. тачка 1а) Закона, а у складу с одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, може се остварити под условом да је у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, прималац предмета донације – Електротехнички факултет наведен као власник добара која се увозе.

2. Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сваким другим прометом добара без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, а у складу с одредбом члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника,

пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник), сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог правилника.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет добара – техничке опреме (SDH радио-релејна опрема), које домаће правно лице, обвезник ПДВ – Siemens d. o. o. из Београда поклања Електротехничком факултету, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18% на основицу коју чини набавна цена добара у моменту промета у коју није укључен ПДВ (члан 18. ст. 1. и 2. Закона), под условом да је поклонодавац – Siemens d. o. o. из Београда ПДВ обрачунат у претходној фази промета могао да одбије у потпуности или сразмерно.

Набавном ценом, као основицом за обрачун ПДВ, сматра се цена по којој се та добра (у стању у ком се поклањају) могу набавити у моменту давања на поклон, а која не садржи ПДВ.

3. Према одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Ставом 4. тачка 3) истог члана Закона прописано је да се са прометом услуга уз накнаду изједначава свако друго пружање услуга без накнаде.

Основица за обрачун ПДВ за промет услуга које се пружају без накнаде је набавна цена, односно цена коштања тих или сличних услуга у моменту промета услуге, а у коју није укључен ПДВ (члан 18. ст. 1. и 2. Закона).

Према томе, за промет услуге уступања лиценце за коришћење софтверског програма за планирање приступних мрежа за период од шест месеци, која се пружа без накнаде, обвезник ПДВ дужан је да обрачуна ПДВ на основицу коју чини цена коштања ове услуге у моменту промета, а која не садржи ПДВ.

5. Порески третман промета добара и услуга који се врши на основу Споразума о пројекту „Побољшање стања школа“ закљученог између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и Уговора о финансирању пројекта „Побољшање стања школа“ закљученог између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1191/2006-04 од 8.11.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16б) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученом између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 1.04Б Уговора о финансирању пројекта „Побољшање стања школа“, закљученог у Београду 11. маја 2005. године између Србије и Црне Горе и Европске инвестиционе банке, исплата сваке транше, укључујући, без прејудуцирања одредби из члана 1.04А, прву траншу, зависи од испуњења следећих услова на начин који Банку задовољава, наиме, да је на сам дан или пре датума пријема релевантног захтева за исплату, Банка примила на енглеском језику или у преводу на енглески језик од Организатора документе који показују на задовољавајући начин за Банку да се може оправдано очекивати да ће Организатор имати деведесетог дана од дана који је одабрао као одговарајући за исплату, а специфицираног у захтеву за исплату, квалификујуће трошкове у износу који најмање укупно износе

85% износа транше која треба да буде исплаћена и 100% износа свих претходно исплаћених транши, с тим да, у смислу овог уговора, „квалификујући трошкови“ значи трошкове (укључујући трошкове пројектовања и надзора, уколико су релевантни, које ослобођене од пореза и дажбина, плаћа Зајмопримац) које је Организатор имао у вези радова, добара и услуга набављених по основу једног или више уговора о набавци (укључујући и све њихове измене које Банка одобри), а у односу на које нема никаквог кршења било које преузете обавезе јемства како су утврђени у чл. 10.01 и 11.01 Споразума.

Према одредби члана 21д став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16б) Закона односи се на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, закљученим између:

- 1) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и међународне финансијске организације;
- 2) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и друге државе;
- 3) треће стране и међународне финансијске организације у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант;
- 4) треће стране и друге државе, у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант.

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да републички орган надлежан за послове трезора Републике доставља Централни Пореске управе списак и копије закључених уговора о кредиту, односно зајму, која је закључила Република Србија, односно у којима се Република Србија појављује као гарант или контрагарант, као и податке о износу и намени средстава која су предмет уговора о кредиту, односно зајму, а којима је

предвиђено да се из добијених средстава неће плаћати трошкови пореза.

Ставом 3. истог члана Правилника прописано је да корисник кредита, односно зајма (у даљем тексту: корисник средстава) доставља Централни списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга, као и копије закључених уговора.

Пореско ослобођење из члана 21д став 1. овог правилника, а у складу с одредбом члана 21ђ став 1. Правилника, обвезник може да оствари за промет добара и услуга који непосредно врши кориснику средстава, односно страном лицу са којим корисник средстава има закључен уговор о промету добара и услуга, под условом да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о кредиту, односно зајму, ослобођен ПДВ (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам), који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице Централне, у три примерка.

Потврда о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, сагласно ставу 2. члана 21ђ овог правилника, садржи:

- 1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;
  - 1а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених аванских средстава;
- 6) потпис овлашћеног лица.

Према ставу 3. члана 21ђ Правилника, потврда из става 2. овог члана издаје се на захтев корисника средстава, односно страног лица који мора да садржи:

- 1) назив, адресу и ПИБ корисника средстава;
  - 1а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;
- 2) број и датум захтева;
- 3) назив и број уговора о кредиту, односно зајму ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта који се финансира из ових средстава ако су средства кредита, односно зајма, намењена финансирању одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис овлашћеног лица и печат корисника средстава.

Централа проверава да ли је уговор о кредиту, односно зајму евидентиран, издаје три примерка потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, од којих два примерка доставља кориснику средстава, односно страном лицу, а трећи задржава за своје потребе (став 4. члана 21ђ Правилника).

Корисник средстава, односно страног лице, у складу са ставом 5. истог члана Правилника, доставља један примерак оверене потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, обвезнику, а други задржава за своје потребе.

Приликом подношења првог захтева за издавање потврде о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам, корисник средстава дужан је да Централни достави и податак о износу искоришћених средстава кредита, односно зајма (став 6. члана 21ђ Правилника).

Одредбом члана 21е Правилника прописано је да Централа води евиденцију о достављеним копијама уговора о кредиту, односно зајму, подацима о износу и намени средстава која су предмет

уговора о кредиту, односно зајму, корисницима средстава и страним лицима, копијама уговора закључених између корисника средстава и страних лица, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за кредит, односно зајам.

Сагласно наведеном, а уз испуњење свих услова прописаних Законом и Правилником, на промет добара и услуга који се финансирају из средстава зајма, у складу са Споразумом о пројекту „Побољшање стања школа“ закљученим 11. маја 2005. године између Републике Србије и Европске инвестиционе банке и Уговором о финансирању пројекта „Побољшање стања школа“ између Србије и Црне Горе и ЕИБ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза по том основу.

6. Испуњеност услова за ослобађање од плаћања ПДВ у случају када обвезник ПДВ врши промет добара са територије Републике Србије ван Аутономне покрајине Косово и Метохија на територију Аутономне покрајине Косово и Метохија, при чему накнаду за извршени промет наплаћује путем компензације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-975/2006-04 од 8.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 61. Закона прописано је да ће Влада Републике Србије уредити извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Према одредби члана 2. Уредбе о извршавању закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбеднос-

ти ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

Сагласно одредби члана 10. став 1. Уредбе, на промет домаћих добара који изврше обвезници ПДВ са територије Републике ван АПКМ на територију АПКМ, ПДВ се не плаћа, а обвезници ПДВ имају право на одбитак претходног пореза у складу са Законом, под условом да су добра отпремљена на територију АПКМ.

Одредбама ст. 2. и 3. истог члана Уредбе прописано је да се добра из става 1. овог члана отпремају уз Образац ЕЛ – Евиденциони лист који попуњава Посебно одељење, а да је пре попуњавања Евиденционог листа из става 2. овог члана обвезник ПДВ дужан да Посебном одељењу достави рачун, односно други документ о промету добара, који садржи:

- назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- место и датум издавања и редни број рачуна;
- назив и адресу примаоца рачуна;
- врсту, количину, цену по јединици мере и вредност

добара.

Ставом 4. истог члана Уредбе прописано је да као докази да су добра из става 1. овог члана отпремљена на територију АПКМ служе:

- Евиденциони лист оверен од стране Посебног одељења;
- извод из пословног рачуна обвезника ПДВ да је за промет добара извршен пренос новчаних средстава са пословног рачуна примаоца добара на пословни рачун обвезника ПДВ – испоручиоца добара;

– доказ о извршеној продаји девиза Народној банци Србије, односно оствареној динарској противвредности од продаје тих девиза ако је за испоручена добра извршено плаћање у девизама.

У складу с наведеним одредбама Закона и Уредбе, обвезник ПДВ који врши промет добара са територије Републике Србије ван АПКМ на територију АПКМ може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза само ако поседује све доказе да су добра отпремљена на територију АПКМ прописане одредбом члана 10. став 4. Уредбе.

Ако обвезник ПДВ наплаћује накнаду за промет добара са територије Републике Србије ван АПКМ на територију АПКМ путем компензације, наведено пореско ослобођење не може се остварити.

7. Обавеза основне школе да се евидентира за ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1038/2006-04 од 7.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона, порески обвезник је лице које самостално обавља промет добара и услуга у оквиру обављања делатности којом се сматра трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице (став 3. истог члана Закона).

Према ст. 4. и 5. истог члана Закона, обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 33. став 1. Закона прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објекта за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет) у претходних 12 месеци није већи од 2.000.000 динара, односно ако при отпочињању или у току обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 2.000.000. динара (у даљем тексту: мали обвезник), не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга.

Мали обвезник нема право исказивања ПДВ у рачунима или другим документима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом (став 2. члана 33. Закона).

Према ставу 3. и 4. истог члана Закона, мали обвезник који је у претходних 12 месеци остварио или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 1.000.000. динара може да се определи за обавезу плаћања ПДВ, подношењем евиденције пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу. У том случају, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока од две године обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу (став 5. члана 33. Закона).

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара дужан да најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

У складу с наведеним законским одредбама, уколико је основна школа обвезник ПДВ који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара, односно који се, у смислу одредаба члана 33. ст. 3. и 4. Закона, није определио за обавезу плаћања ПДВ, у том случају не постоји обавеза евидентирања за ПДВ.

Међутим, уколико је основна школа обвезник ПДВ који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 2.000.000

динара, у том случају постоји обавеза евидентирања за ПДВ, тј. обавеза подношења евиденционе пријаве надлежном пореском органу у прописаном року.

При томе, напомињемо да корисник буџетских средстава, основна школа, који за промет услуга образовања остварује накнаду из буџета Републике Србије, у укупан промет урачунава и износ буџетских средстава који је школи по основу обављања промета добара и услуга пренет из буџета Републике Србије (из којег школа исплаћује зараде, плаћа трошкове одржавања и др.), с обзиром да се ова буџетска средства сматрају накнадом за извршени промет.

8. Примена одредбе члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о ПДВ код промета добара и услуга који се врши на основу Одлуке Владе Чешке Републике од 22. марта 2006. године којом је одобрена донација за реконструкцију павиљона урологије болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“, а која се реализује посредством Чешког Црвеног крста

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1097/2006-04 од 7.11.2006. год.)

Према наводима из дописа и достављеној документацији, на основу ове Одлуке, 19. априла 2006. године закључен је Уговор о реализацији хуманитарне помоћи између КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ и Чешког Црвеног крста из Прага, као и Уговор за испоруку материјала и опреме, стручне радње и извођење радова на реконструкцији дела Б објекта урологије болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ између Чешког Црвеног крста из Прага и „Пројметал“ а.д. из Београда.

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и

61/05) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Начин и поступак остваривања наведеног пореског ослобођења прописани су одредбама чл. 21а – 21в Правилника о начину и поступку остваривања пореског ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05 и 58/06), као и одредбама члана 8. Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореског ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 68/05).

Према наведеној законској одредби и достављеној документацији, на промет добара и услуга који се врши на основу Одлуке Владе Чешке Републике од 22. марта 2006. године којом је одобрена донација за реконструкцију павиљона урологије болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“, а која се реализује посредством Чешког Црвеног крста закључењем Уговора о реализацији хуманитарне помоћи између болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ и Чешког Црвеног крста, као и Уговора за испоруку материјала и опреме, стручне радње и извођење радова на реконструкцији дела Б објекта урологије болнице КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ између Чешког Црвеног крста из Прага и „Пројметал“ а.д. из Београда, не може се применити пореско ослобођење прописано одредбом члана 24. став 1. тачка 1ба) Закона, с обзиром да се промет добара и услуга не врши на основу уговора о донацији закљученог са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, којим је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

9. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина и ПДВ на промет предмета домаћинства купљених у Републици Србији, по повратку са рада у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1026/2006-04 од 7.11.2006. год.)

1. Чланом 192. став 1. тачка 3а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) прописано је да су ослобођени од плаћања увозних дажбина домаћи држављани – чланови посада домаћих бродова и домаћи држављани који су по ма ком основу били на раду у иностранству непрекидно најмање две године – на предмете домаћинства, осим на моторна возила.

Према томе, наведена повластица може се искористити при увозу предмета домаћинства од стране поменутих лица.

У конкретном случају, предметна роба која је купљена у Републици Србији већ је стекла статус домаће робе (на исту су при увозу, односно при пуштању исте у слободан промет измирене увозне дажбине). Такође, одредбама Царинског закона није предвиђен повраћај увозних дажбина на исту робу у наведеном случају, нити постоји могућност за издавање потврде о истом.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 23. став 1. прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Одредбама чл. 24-25. Закона прописана су пореска ослобођења за промет добара и услуга.

У складу с наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који изврши промет добара за која није прописано пореско ослобођење, у конкретном случају техничке робе, дужан је да на накнаду за извршени промет обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

При томе, напомињемо да Законом није предвиђена могућност издавања потврде на основу које би се обвезник ПДВ ослободио обавезе обрачунавања и плаћања ПДВ у случају када промет техничке робе врши физичком лицу које је радило, односно боравило у иностранству.

10. Право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у случају када је износ исказан у царинском рачуну плаћен у једном пореском периоду, а доказ о уплати обезбеђен у следећем пореском периоду после истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је извршено плаћање, као и у случају делимичног плаћања износа исказаног у царинском рачуну

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1237/2006-04 од 7.11.2006. год.)

Одредбом члана 27. Закона порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да је претходни порез износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, у случају када је износ исказан у царинском рачуну плаћен у једном пореском периоду, а доказ о уплати обезбеђен у следећем пореском периоду после истека рока за предају пореске пријаве за порески период у којем је извршено плаћање, обвезник ПДВ стиче право на одбитак ПДВ плаћеног при увозу добара у пореском периоду у којем је обезбедио доказ о уплати.

У случају делимичног плаћања износа исказаног у царинском рачуну, обвезник ПДВ има право на одбитак износа плаћеног ПДВ који се утврђује применом процента учешћа дугованог ПДВ

у укупном износу исказаном у конкретном царинском рачуну на износ који је плаћен по том царинском рачуну. Ако обвезник ПДВ у пореском периоду у којем поседује доказ да је извршено делимично плаћање износа исказаног у царинском рачуну не оствари право на одбитак плаћеног ПДВ, ово право може да оствари и у пореском периоду у којем је плаћен укупан износ исказан у царинском рачуну.

11. Порески третман услуге управљања слободном зоном коју предузеће за управљање слободном зоном пружа својим корисницима, као и промета услуге давања у закуп пословног простора у слободној зони

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01154/2006-04 од 3.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 5) Закона прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на унос добара у слободну зону, осим добара за крајњу потрошњу у слободној зони.

Исто пореско ослобођење, у складу са чланом 24. став 1. тачка б) Закона, прописано је за пружање превозних и осталих услуга корисницима слободних зона, које су непосредно повезане са уносом добара у слободну зону.

Сагласно одредбама члана 7. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка б) Закона обвезник може да оствари ако поседује:

1) документ предузећа којим се потврђује да између предузећа и корисника слободне зоне – примаоца добара постоји важећи уговор о коришћењу слободне зоне;

2) уговор између пружаоца услуге са обвезником који испоручује добра у слободну зону, односно са корисником слободне зоне – примаоцем добара;

3) рачун пружаоца услуга;

4) оверену копију декларације којом се доказује да су добра унета у слободну зону, у складу са царинским прописима.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ који кориснику слободне зоне пружа превозне и друге услуге које су непосредно повезане са уносом добара у слободну зону (нпр. утовар, претовар, истовар) нема обавезу да на накнаду за промет ових услуга обрачуна и плати ПДВ, а има право на одбитак претходног пореза по основу пружања ових услуга.

На накнаду за промет услуге управљања слободном зоном коју корисницима слободне зоне пружа предузеће за управљање слободном зоном, као и на накнаду за давање у закуп пословног простора који се налази у слободној зони, независно од тога да ли је закуподавац предузеће за управљање слободном зоном или корисник слободне зоне, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, с обзиром да се ове услуге не сматрају услугама које су непосредно повезане са уносом добара у слободну зону.

12. Пореска стопа код опорезивања првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1248/2006-04 од 3.11.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Сагласно одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 14) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се први пренос права располагања на стамбеним објектима (новоизграђени грађевински објекат или економски дељиве целине у оквиру тог објекта прибављени за стамбене потребе), као и власнички удели на тим објектима.

Према одредбама члана 10. став 1. тачка 6) и члана 23. став 3. Закона, ако стицалац права располагања или власничког удела на стамбеном објекту пре истека рока од пет година од дана стицања права располагања или власничког удела по посебној пореској стопи промени намену стамбеног објекта, дужан је да, као

порески дужник, плати разлику ПДВ између опште и посебне стопе ПДВ.

Сходно наведеним законским одредбама, на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима који врши обвезник ПДВ, ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној пореској стопи од 8%, осим у случају када обвезник ПДВ – продавац има сазнање да купац новоизграђени стамбени објекат неће користити за стамбене потребе (тада се ПДВ обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%).

13. Порески третман промета услуга организације семинара, конференција и округлих столова које туристичка агенција пружа у Републици Србији у циљу реализације међународних уговора о донацији

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1239/2006-04 од 1.11.2006. год.)

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

У складу с одредбом члана 21а Правилника о поступку и начину остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 58/06, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених

новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и кориснику добара и услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације) ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Републички орган надлежан за послове економских односа са иностранством доставља Централни Пореске управе списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава који су предмет уговора о донацији (став 2. члана 21а) Правилника.

Према одредби става 3. овог члана Правилника, имплементарни партнер из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централни списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима.

Корисник донације, у складу са ставом 4. истог члана Правилника, доставља Централни списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга за реализацију пројекта који је предмет донације, као и копије закључених уговора.

Сагласно одредби члана 21б Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тачка 1) и 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације) који попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно је да пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације Централи достави отисак печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене (став 2. члана 21б Правилника).

Одредбом става 3. овог члана Правилника прописано је да потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 7) број и датум овере од стране Централне и потпис овлашћеног лица.

Изузетно од става 3. тачка 6) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер нема обавезу да посе-

дује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централни доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврде о пореском ослобођењу за донације (став 4. члана 21б Правилника).

Централа проверава да ли је уговор о донацији евидентиран код Централне, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе (став 5. члана 21б Правилника).

Имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе (став 6. члана 21б Правилника).

Пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 3) и 4) овог правилника, а у складу с одредбом члана 21в став 1. Правилника, обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице републичког органа надлежног за послове економских односа са иностранством у четири примерка, од којих два примерка доставља кориснику донације, односно страном лицу, трећи Централни, а четврти задржава за своје потребе.

Корисник донације, односно страном лице доставља обвезнику један примерак потврде из става 1. овог члана, а други задржава за своје потребе (став 2. члана 21в Правилника).

У складу с одредбом става 3. истог члана Правилника, потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ корисника донације;

4а) назив и адресу страног лица ако се промет добара и услуга врши страном лицу;

5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;

б) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;

7) потпис и печат овлашћеног лица издаваоца потврде.

Према одредби члана 21г Правилника, Централа води евиденцију о достављеним копијама уговора о донацији, подацима о износу средстава који су предмет уговора о донацији, о имплементарним и подимплементарним партнерима, копијама уговора закљученим између имплементарних и подимплементарних партнера, корисницима донација и страним лицима, копијама уговора закључених између корисника донација и страних лица, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за донације.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, обвезник ПДВ – туристичка агенција може да оствари пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за промет услуге организације семинара коју пружа у складу са уговором о донацији из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а која обухвата слање позива према листи наручиоца, израду банера и пратећих натписа за конференцију, најам технике за симултано превозење, снимање конференције на аудио и видео касете, обезбеђивање остале технике (LCD пројектор, лап топови, компјутери, флип чарт, телевизор, видео рикордер и др.), штампање брошура и материјала за семинар, обезбеђивање материјала за конференцију (фасцикле, блокови, оловке и др.), израду акредитација, као и резервацију, односно обезбеђивање простора за рад.

Када обвезник ПДВ – туристичка агенција у оквиру промета услуге организације семинара пружа и јединствену туристичку услугу – обезбеђивање авио карата и осталих превозних докумената, организација трансфера, хотелски смештај, услуге исхране и сл., чији се промет опорезује у складу с одредбама члана 35. Закона, за промет јединствене туристичке услуге не постоји

законска могућност за остваривање пореског ослобођења са правом на одбитак претходног пореза.

Напомињемо да је у вези опорезивања промета јединствене туристичке услуге Министарство финансија изнело своје мишљење у дописима број 413-00-543/2006-04 од 11.5.2006. године и број 413-00-1060/2006-04 од 18.9.2006. године.

14. Порески третман промета основног стада (живе стоке) по основу уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1234/2006-04 од 30.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка 2) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и предаја добара по основу уговора о лизингу, у складу са законом, или на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је утврђено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате.

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да је пореска основица код промета добара и услуга износ накнаде (у новцу,

стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Према одредби става 2. истог члана Закона, у основицу се урачунавају и:

1) акцизе, царине и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Сагласно одредби члана 23. став 2. тачка б) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се, између осталог, промет живе стоке.

Према одредби члана 5а став 5. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), живом стоком, у смислу члана 23. став 2. тачка б) Закона, сматрају се говеда, коњи, свиње, овце, козе, живина, домаћи зечевци (кунџи) и пчеле.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, код уговора о лизингу којим је предвиђен откуп предмета лизинга, при чему се право располагања на предмету лизинга преноси отплатом последње рате, предаја добара – предмета лизинга од стране даваоца лизинга примаоцу лизинга сматра се прометом добра који подлеже ПДВ. У случају када је предмет лизинга основно стадо (жива стока), ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, а пореску основицу чини укупна накнада коју давалац лизинга прима или треба да прими од примаоца лизинга, која садржи вредност предмета лизинга, накнаду даваоца лизинга (тзв. камата), као и све споредне трошкове које давалац лизинга зарачунава примаоцу лизинга (нпр. манипулативни трошкови, трошкови превоза, осигурање и др.).

15. Време настанка промета грађевинског објекта који извођач радова врши инвеститору (лицу на чије име гласи одобрење за градњу) код тзв. уговора о заједничкој изградњи, при чему у току изградње објекта извођач радова не испоставља инвеститору привремене ситуације

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1211/2006-04 од 27.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби става 3. тачка б) истог члана Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима.

У складу с наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – грађевинско предузеће врши испоруку грађевинског објекта изграђеног од сопственог материјала по налогу наручиоца – инвеститора, при чему материјал за изградњу грађевинског објекта не чине само додаци или други споредни материјали, у том случају обвезник ПДВ – грађевинско предузеће врши промет добра – грађевинског објекта.

Одредбом члана 14. став 1. тачка 3) Закона прописано је да ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза, промет добара настаје даном преноса права располагања на добрима примаоцу.

Одредбом члана 16. тач. 1) и 2) Закона прописано је да пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата ако је накнада или део накнаде наплаћен пре промета добара и услуга.

У складу с одредбама члана 120. ст. 1. и 2. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03), инвеститор обезбеђује стручни надзор у току грађења објекта, односно извођења радова за које је издато одобрење за изградњу, а који обухвата: контролу да ли се грађење врши према одобрењу за изградњу, односно према главном пројекту; контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примену прописа, стандарда и техничких норматива; проверу да ли постоје докази о квалитету материјала, опреме и инсталација који се уграђују; давање упутстава извођачу радова; сарадњу са пројектантом ради обезбеђења детаља технолошких и организационих решења за извођење радова и решавање других питања која се појаве у току извођења радова.

Сагласно одредби члана 4. Правилника о начину и поступку вршења стручног надзора у току грађења објекта („Сл. гласник РС“, бр. 105/03), стручни надзор се обезбеђује од почетка грађења објекта до његовог завршетка и издавања употребне дозволе и обухвата све фазе грађења.

Према одредбама члана 12. Правилника, надзорни орган у току вршења стручног надзора писмено констатује над којим радовима врши стручни надзор, уочене недостатке при извођењу радова, мере које је предузео или је на њих упутио извођача радова, односно одговорног извођача радова, рокове које је дао за њихово отклањање, примедбе у погледу квалитета и динамике грађења, као и друге податке који су битни за праћење тока грађења објекта. Наведене податке надзорни орган уноси у грађевински дневник који оверавају својим потписом и печатом надзорни орган и одговорни извођач радова.

У смислу наведених законских и подзаконских одредаба, у случају када обвезник ПДВ – грађевинско предузеће у току изградње грађевинског објекта од свог материјала не испоставља инвеститору привремене ситуације, већ само коначну ситуацију, сматра се да је даном овере коначне ситуације од стране надзорног органа извршена испорука грађевинског објекта од стране извођача радова инвеститору.

16. Право на одбитак претходног пореза по основу примљених услуга едукације запослених радника

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1200/2006-04 од 26.10.2006. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон), у члану 28. став 1, прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према ставу 2. истог члана Закона, обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ – ЈКП „Паркинг сервис“ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за услугу едукације запослених радника одбије као претходни порез.

17. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ на увоз опреме за производњу лепљивих трака за чију куповину је добијена новчана донација Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој АП Војводине

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1159/2006-04 од 25.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредбама члана 26. Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је, у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13)-166) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2) тач. 5) и 10) овог закона, ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитном робом;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је, у складу са чланом 192. и чланом 193. став 1. тачка б) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05 и 62/06) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз опреме за производњу лепљивих трака, за чију куповину је добијена новчана донација од Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој АП Војводине, ПДВ се обрачуна и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз опреме одредбама члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

18. Опорезивање порезом на додату вредност промета услуге давања новчане позајмице на основу закљученог уговора о зајму

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1208/2006-04 од 24.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 5. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сагласно одредби става 4. тачка 3) истог члана Закона, са прометом услуга уз накнаду изједначава се свако друго пружање услуга без накнаде.

Одредбама члана 25. став 1. Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј. да се ПДВ не плаћа у промету новца и капитала, и то код:

1) пословања и посредовања у пословању законским средствима плаћања, осим папирног и кованог новца који се не користи као законско средство плаћања или има нумизматичку вредност;

2) пословања и посредовања у пословању акцијама, уделима у друштвима и удружењима, обвезницама и другим хартијама од вредности, осим пословања које се односи на чување и управљање хартијама од вредности;

3) кредитних послова, укључујући посредовање;

3а) услуга оцене кредитне способности физичких и правних лица;

4) преузимања обавеза, гаранција и других средстава обезбеђења, укључујући посредовање;

5) пословања и посредовања у пословању депозитима, текућим и жиро рачунима, налозима за плаћање, као и платним прометом и дознакама;

б) пословања и посредовања у пословању новчаним потраживањима, чековима, меницама и другим сличним хартијама од вредности, осим наплате потраживања за друга лица.

У смислу наведених законских одредаба, обвезник ПДВ који врши промет услуге давања новчане позајмице на основу закљученог уговора о зајму, нема обавезу да на накнаду (камату) коју остварује за промет ове услуге обрачуна и плати ПДВ и нема право на одбитак претходног пореза по основу пружања ове услуге. При томе, напомињемо да за одређивање пореског третмана ове услуге није од утицаја да ли је уговор о зајму закључен између зависних или независних правних лица.

Одредбом члана 11. став 3. тачка 2) Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве за ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04 и 108/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се у делу I Обрасца ПППДВ исказују подаци о износива накнада за промет добара и услуга и износива ПДВ, и то: под редним бројем 2. – код промета добара и услуга који је ослобођен ПДВ без права на одбитак претходног пореза, у поље 002 уноси се податак о износу накнаде за извршени промет.

Према одредби става 5. истог члана Правилника, за промет добара и услуга без накнаде, у складу са чланом 4. став 4. и чланом 5. став 4. Закона, подаци о обрачунатом ПДВ исказују се под редним бројем 3. – у пољу 103, односно под редним бројем 4. – у пољу 104.

У складу с наведеним одредбама Правилника, када обвезник ПДВ за промет услуге давања новчане позајмице на основу закљученог уговора о зајму остварује накнаду (камату), податак о износу накнаде (камате) исказује се у делу I Обрасца ПППДВ, под редним бројем 2, у пољу 002.

Међутим, када обвезник ПДВ врши промет услуге давања новчане позајмице на основу закљученог уговора о зајму без накнаде (камате), у том случају подаци о промету ове услуге не исказују се у Обрасцу ПППДВ.

19. Могућност ослобађања од плаћања ПДВ промета часописа National Geographic

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1041/2006-04 од 23.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може да располаже као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Ставом 2. тачка 9) истог члана Закона предвиђено је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује промет или увоз монографских и серијских публикација.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и 65/05, у даљем тексту: Правилник), у члану 8. став 2, прописано је да се серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује sukcesивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије издавање може да траје неограничено, а које имају СІР

запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

Одредбама чл. 24-25. Закона прописана су пореска ослобођења за промет добара и услуга.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, ако се часопис National Geographic сматра серијском публикацијом, што значи да има CIP запис и међународни књижни број ISSN као његов саставни део одштампан на сваком броју публикације, на промет овог часописа ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 8%, с обзиром да за промет овог добра одредбама чл. 24. и 25. Закона није предвиђено пореско ослобођење.

20. Право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које обвезник ПДВ набавља у циљу изградње објекта за вршење делатности, при чему одобрење за изградњу објекта није издато

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-615/2006-04 од 23.10.2006. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. члана 28. Закона обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1-3. овог члана.

У складу с наведеним законским одредбама, а уз испуњење прописаних услова, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које набавља у циљу изградње објекта за вршење делатности у оквиру које врши промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, независно од тога да ли је издато одобрење за изградњу тог објекта.

Одредбом члана 32. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза при набавци опреме и објеката за вршење делатности дужан да изврши

исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, односно десет година од момента прве употребе за објекте.

Исправка одбитка претходног пореза, према одредби става 2. истог члана Закона, врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза, а у складу с одредбама Правилника о утврђивању опреме и објеката за вршење делатности и о начину спровођења исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник)

Према наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који је остварио право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које је набавио, односно примио у циљу изградње објекта за вршење делатности био би дужан, уколико дође до спровођења решења о рушењу објекта издатог од стране надлежног органа, да изврши исправку одбитка претходног пореза у складу са Законом и Правилником.

21. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз специјалног амбулантног возила са лежајем за превоз болесника, марке Volvo 965 956 Ambulans, које дом здравља бесплатно добија од хуманитарне организације из Шведске

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00324/2006-04 од 20.10.2006. год.)

1. Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) прописано је да државни

органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и хуманитарне помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Прималац донације и хуманитарне помоћи не може бити политичка странка.

Чланом 2. наведеног закона прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Чланом 5. став 1. истог закона прописано је да је прималац донације и хуманитарне помоћи ослобођен од плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе која је предмет донације и хуманитарне помоћи у смислу овог закона.

Имајући у виду изнето, као и чињеницу да се у складу са Законом о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/2005) санитарска возила сврставају у Тарифни број 8703, као друга моторна возила за превоз и да у Коментару Царинске тарифе уз тар. бр. 8703 (књига III, стр. 1546) санитарска возила не спадају у путничке аутомобиле, него у специјална возила за превоз, мишљење Министарства финансија је да се дом здравља као прималац донације ослобађа од обавезе плаћања у смислу члана 5. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи.

Ради коришћења повластице из члана 5. став 1. наведеног закона, прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

- 1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи, из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;
- 2) изјаву да ће роба бити употребљена у хуманитарне, верске и сличне сврхе;
- 3) извод из регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2.

2. Одредбом члана 26. став 1. тачка 1а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

У складу с наведеном законском одредбом, на увоз специјалног амбулантног возила са лежајем за превоз болесника, марке Volvo 965 956 Ambulans, које дом здравља бесплатно добија од хуманитарне организације из Шведске, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз добара врши за рачун овог дома здравља, што значи да је дом здравља у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу с царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози, као и под условом да се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи. Надлежни царински орган утврђује да ли се увоз врши у складу с поменутиим законом.

22. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз моторног возила Reno Clio, модел RXT 1.4, које Српска православна црквена општина добија као донацију од физичког лица из Немачке

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01001/2006-04 од 20.10.2006. год.)

1. Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02) прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

С обзиром да се предметно моторно возило према Закону о Царинској тарифи („Сл. гласник РС“, бр. 62/05) сврстава у путничка моторна возила, исто не може бити предмет донације у смислу Закона о донацијама и хуманитарној помоћи.

Имајући у виду изнето, мишљење Министарства финансија је да не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз предметног моторног возила.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Сагласно одредби члана 26. став 1. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз моторног возила Reno Clio, модел RXT 1.4, ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

23. Пореска стопа код опорезивања промета без накнаде непродатих и враћених примерака часописа (ремитенда)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00851/2006-04 од 19.10.2006. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу с одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним

стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, сагласно одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сваким другим прометом добара без накнаде, у смислу члана 4. став 4. тачка 2) Закона, а у складу с одредбом члана 4. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04), сматра се поклањање добара, осим поклањања пословних узорака и поклона мање вредности из чл. 7. и 8. овог правилника.

Према одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона, сматра се набавна цена, односно цена копштања тих или сличних добара и услуга у моменту промета, а у коју није укључен ПДВ.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

Према одредби члана 23. став 2. тачка 9) закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз монографских и серијских публикација.

Сагласно одредби члана 8. став 2. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04-исправка, 140/04 и

65/05, у даљем тексту: Правилник), серијским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају се часописи, билтени, годишњаци, зборници радова и слична грађа, која се објављује sukcesивно, у одређеним временским интервалима, на штампаном или електронском медију, са нумеричким и хронолошким ознакама чије издавање може да траје неограничено, а које имају CIP запис (Cataloguing In Publications), укључујући међународни књижни број ISSN (International Standard Serial Number) као његов саставни део и који је одштампан на сваком броју публикације.

У складу с наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет без накнаде враћених непродатих примерака часописа (ремитенда), који се, по комаду, поклањају објектима здравствене заштите становништва, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 8%. У том случају, основицу за обрачун ПДВ чини цена коштања часописа у моменту промета, у коју није укључен ПДВ.

Међутим, када обвезник ПДВ врши промет ремитенде као стари папир (по килограму, без навођења назива публикација и др.), у том случају дужан је да на накнаду за извршени промет обрачуна ПДВ по пореској стопи од 18% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

24. Могућност ослобађања од плаћања царине и ПДВ на увоз путничког комби возила (VW Bus T4 2.5 TDI Klima) за потребе Удружења оболелих од мултипле склерозе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0836/2006-04 од 12.7.2006. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 и 61/05, у даљем тексту: Закон)

прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Одредбом члана 23. став 1. Закона прописано је да општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга износи 18%.

У складу с наведеним одредбама Закона, на увоз путничког комби возила (VW Bus T4 2.5 TDI Klima) ПДВ се обрачунава и плаћа по општој стопи од 18%, с обзиром да за увоз овог добра одредбом члана 26. Закона није прописано пореско ослобођење.

2. Одредбама члана 193. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) и осталим одредбама овог закона није прописано ослобођење од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила од стране удружења инвалидних лица.

Имајући у виду наведено, не постоји правни основ да Удружење оболелих од мултипле склерозе буде ослобођено од плаћања увозних дажбина на увоз предметног моторног возила.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРЕДУЗЕЋА

1. Порески третман прихода Агенције за привредне регистре са становишта Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00333/2006-04 од 22.11.2006. год.)

Сагласно члану 1. став 3. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), порески обвезник је и друго правно лице које није организовано у смислу ст. 1. и 2. овог члана (као предузеће или задруга), ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

У складу са Правилником о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 19/05 и 15/06, у даљем тексту: Правилник), обвезници који примењују контни оквир за предузећа, задруге и предузетнике податке о приходима оствареним на тржишту (од продаје робе, производа и услуга; закупнина и камата) исказују у Обрасцу ПБН 1.

Према чл. 1. и 2. Закона о Агенцији за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 55/04), Агенција за привредне регистре (у

даљем тексту: Агенција) основана је као правно лице које послује у складу с прописима о јавним службама и има статус јавне агенције, што значи да у смислу Закона представља друго правно лице – недобитну организацију (која примењује контни оквир за предузећа, задруге и предузетнике).

Агенција води законом утврђене регистре: привредних субјеката, заложног права на покретним стварима и правима, финансијског лизинга и других регистара одређених законом и ове послове обавља као поверене послове.

Средства за рад Агенције обезбеђују се из: прихода по основу обављања послова из своје надлежности, донација, прилога и спонзорства домаћих и страних правних и физичких лица, као и других извора финансирања, у складу са законом.

У случају да Агенција не оствари планиране приходе по основу обављања послова из своје надлежности, недостајућа средства обезбеђују се из буџета Републике, односно ако се годишњим обрачуном прихода и расхода утврди да су укупно остварени приходи већи од остварених расхода, разлика средстава уплаћује се на рачун буџета Републике (члан 6. Закона о Агенцији за привредне регистре).

Према свему наведеном, сматрамо да се приходи које Агенција остварује (по основу обављања послова из своје надлежности) од накнада наплаћених на име услуга регистрације података и других услуга везаних за вођење регистара које Агенција пружа корисницима не сматрају приходима оствареним на тржишту и не опорезују се у складу са Законом.

2. Порески третман трошкова премија осигурања правног лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00330/2006-04 од 17.11.2006. год.)

Према члану 43. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике

(„Сл. гласник РС“, бр. 53/04, 11/05 и 51/05), на рачуну 552 – трошкови премија осигурања, исказују се трошкови премија осигурања (осигурање основних средстава, залиха, робе у транспорту, од одговорности према трећим лицима, колективно осигурање запослених од последица несрећних случајева и сл.), осим премија по основу живота запослених.

Законом о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) нису ограничени трошкови премија осигурања, односно у пореском билансу не врши се корекција ових расхода у односу на висину тих расхода исказану у билансу успеха.

С тим у вези, уколико су трошкови премија осигурања исказани у билансу успеха у складу с прописима о рачуноводству и ревизији и међународним рачуноводственим стандардима, односно међународним стандардима финансијског извештавања (премије осигурања, осим премија по основу осигурања живота запослених), ови расходи признају се у пореском билансу обвезника без ограничења.

Уколико се ради о премијама које се плаћају за уговоре о осигурању живота, где је осигураник појединачно физичко лице запослено код обвезника, сматрамо да се у смислу Закона, а имајући у виду и прописе о рачуноводству и ревизији, трошкови таквог осигурања не могу сматрати расходима у сврху обављања пословне делатности, односно да се у складу са чланом 7а тачка 8) Закона не признају у пореском билансу.

Напомињемо да је приходе које оствари у оквиру обављања својих пословних активности обвезник дужан да евидентира у својим пословним књигама, у складу са законском, професионалном (међународни рачуноводствени стандарди, односно међународни стандарди финансијског извештавања) и интерном регулативом (општи акти), односно укључује их у биланс успеха и исти подлежу опорезивању у складу са Законом.

3. Да ли се трошкови истраживања тржишта, трошкови заједничких промоција у објектима клијената, трошкови излагања у публикацијама и трошкови за обезбеђење ефектнијег излагања производа могу признати у пореском билансу као трошкови рекламе и пропаганде?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-000314/2006-04 од 8.11.2006. год.)

Трошкови рекламе и пропаганде, у складу са чланом 41. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 53/04, 11/05 и 51/05), евидентирају се на рачуну 535 – Трошкови рекламе и пропаганде, где се исказују услуге по основу извршене рекламе и пропаганде, као и трошкови по основу рекламног и пропагандног материјала.

Чланом 15. ст. 6. и 7. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се издаци за рекламу, пропаганду и репрезентацију (кумулятивно) признају као расход у износу до 3% од укупног прихода, при чему се као расходи пропаганде у пореском билансу признају само они поклони и други расходи који служе промоцији пословања пореског обвезника.

Према томе, уколико су трошкови рекламе и пропаганде, у складу са општим актом обвезника, а у оквиру прописа о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ, исказани на рачуну 535 и настали су у сврху рекламирања, односно промоције пословања пореског обвезника, они се признају у пореском билансу у складу са Законом.

У конкретном случају, сматрамо да трошкови истраживања тржишта (испитивање учешћа на тржишту, анкете, подаци о продаји по врсти производа и сл.) немају карактер расхода који служе промоцији пословања пореског обвезника, тако да се они не могу признати у пореском билансу као трошкови рекламе и пропаганде.

Када се ради о трошковима заједничких промоција у објектима клијената, трошковима излагања у публикацијама, трошковима за обезбеђење ефектнијег излагања производа у циљу непосредне подршке продаји одређеног производа и сл, ови трошкови могу бити признати у пореском билансу уколико су књиговодствено прокњижени на рачуну 535 и директно су повезани са промоцијом пословања пореског обвезника (првенствено су настали као облик генералне промоције обвезника или појединачне промоције његових одређених производа – плаћање посебног места излагања постојећих и нових производа у продавницама, плаћање заједничких промоција у објектима клијената путем организованог шминкања и сл.).

У сваком конкретном случају, у складу са прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, Пореска управа на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и свих чињеница и доказа утврђених у поступку контроле, утврђује да ли су испуњени услови за признавање наведених трошкова у пореском билансу, односно да ли су трошкови у одређеном случају заиста настали у сврху непосредне промоције пословања обвезника или имају неки други карактер (нпр. друге опште услуге и сл.).

4. Порез на капитални добитак у случају када нерезидент – правно лице из Републике Хрватске које је стекло одређени број акција правног лица регистровано у Републици Србији прода те акције резидентном правном лицу на берзанском тржишту у Републици

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01217/2006-04 од 7.11.2006. год.)

Одредбом члана 40. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у

правном лицу, ауторских накнада, камата, капиталних добитака и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Чланом 13. став 4. Уговора између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Хрватске о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 6/04, у даљем тексту: Уговор) предвиђено је да „одбитак од отуђења акција акционарског капитала компаније чија се имовина посредно или непосредно углавном састоји од непокретне имовине која се налази у држави уговорници, може се опорезовати у тој држави“.

Према томе, нерезидент – правно лице из Републике Хрватске које је стекло одређени број акција правног лица регистровано у Републици Србији и које је продајом тих акција резидентном правном лицу на берзанском тржишту у Републици остварило капитални добитак, обвезник је пореза у складу са Законом, што значи да се опорезује у Републици Србији уколико су испуњени услови из члана 13. став 4. Уговора.

С обзиром да Уговором није предвиђена стопа по којој се плаћа порез на капитални добитак, а уколико су испуњени услови из члана 13. став 4. Уговора, порез по одбитку се обрачунава и плаћа по стопи од 20%, у складу с одредбом члана 40. Закона.

У вези питања ко је дужан да плати порез на остварени капитални добитак, указујемо да, у складу са чланом 71. Закона, порез по одбитку за сваког обвезника и сваки појединачно исплаћени приход обрачунава, обуставља и уплаћује исплатилац прихода (као порески платаци), у моменту исплате прихода.

5. Могућност остваривања права на порески кредит за улагања у основна средства у одређене делатности у случају када је привредни субјекат регистрован за обављање претежне делатности која

није наведена у члану 48а став 1. Закона о порезу на добит предузећа, али је огранак привредног субјекта регистрован за делатност наведену у том члану

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00312/2006-04 од 2.11.2006. год.)

Одредбом члана 48а став 1. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику признаје право на порески кредит у висини од 80% од улагања извршеног у тој години у основна средства за обављање делатности, под условом да је, у складу са законом којим се уређује класификација делатности и регистар јединица разврставања, разврстан у једну од делатности наведених у ставу 1. овог члана.

Обвезнику који је разврстан у смислу става 1. овог члана признаје се право на порески кредит за све делатности из тог става за чије обављање је регистрован.

У случају када је, у складу с прописима који уређују регистрацију привредних субјеката, регистрован за обављање претежне делатности која није наведена у члану 48а став 1. Закона (у конкретном случају: област 51, подгрупа 51520 – трговина на велико металима и рудама), обвезник нема право на порески кредит у смислу овог члана за делатности производње и рециклаже у областима 27, 28, 30 и 37 јер је за признавање пореског кредита неопходно да претежна делатност буде делатност наведена у ставу 1. члана 48а Закона.

Како је огранак издвојен, правно зависан организациони део оснивача, регистровање делатности огранка у области 37 – рециклажа нема утицаја на могућност признавања пореског кредита из члана 48а Закона за самог обвезника (оснивача огранка), јер је обвезник, чији је огранак само његов организациони део, и даље остао разврстан према делатности коју претежно обавља у подгрупу 51520 – трговина на велико металима и рудама.

6. Примена чл. 25. и 50а Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00301/2006-04 од 1.11.2006. год.)

1. Према члану 25. став 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон), министар финансија ближе уређује начин изузимања прихода из пореске основице који резидентни обвезник оствари по основу дивиденди и удела у добити од другог резидентног обвезника.

У вези с тим, указујемо да је Правилник о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, у даљем тексту: Правилник) донет, између осталог, и на основу члана 25. став 2. Закона и да се овим правилником (члан 1. Правилника) уређује, између осталог, садржај пореског биланса укључујући и начин изузимања прихода по основу дивиденди и удела у добити од другог резидентног обвезника из пореске основице. Изузимање ових прихода из пореске основице врши се у складу са чланом 3. тач. 24) до 26) Правилника, односно пореска основица на ред. бр. 46. Обрасца ПБ 1 умањује се за ове приходе (ред. бр. 47. Обрасца ПБ 1) и умањена пореска основица се исказује на ред. бр. 48. Обрасца ПБ 1.

Према томе, подзаконски акт (Правилник) о изузимању наведених прихода постоји и изузимање прихода врши се на наведени начин који је уређен Правилником.

2. Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 59/06) ступио је на снагу 19.7.2006. године.

У члану 1. овог правилника уређен је начин попуњавања дела 10 Обрасца ПДП – подаци од значаја за утврђивање висине аконтације, на следећи начин:

„У Правилнику о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 19/05 и 15/06), у члану 5. део 10. после тачке 3) додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) под редним бројем 10.3. – умањење обрачунатог пореза из чл. 50а и 50б Закона, исказано на редном броју б. Обрасца СУ прописаног Правилником“.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) под редним бројем 10.4 – укупан износ аконтација (износ са редног броја 10.1. умањен за износе са ред. бр. 10.2. и 10.3.)“.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) под редним бројем 10.5 – месечни износ аконтација (укупан износ аконтација са редног броја 10.4. подељен са 12 месеци)“.

У вези могућности која је дата за примену овог правилника у текућој 2006. години, указујемо на члан 4. који гласи:

„Изузетно за 2006. годину, порески обвезник који је за 2005. годину користио порески подстицај из чл. 50а и 50б Закона и исказао у Обрасцу ПДП за 2005. годину износ пореског ослобођења по том основу, може поднети пореску пријаву за утврђивање висине аконтације за 2006. годину на Обрасцу ПДП из члана 3. овог правилника, у којој ће висину аконтације за 2006. годину утврдити у складу са овим правилником.

У случају из става 1. овог члана, у пореску пријаву уноси се само подаци на ред. бр. 1-4, 10, 14. и 15, а у заглављу пријаве уноси се период за који се пријава подноси, почев од месеца у коме је пријава поднета.“

То значи да од дана ступања на снагу Правилника (19.7. текуће године), обвезници који су за 2005. годину користили порески подстицај из члана 50а и 50б Закона, могу поднети пореску пријаву на новом Обрасцу ПДП, који је прописан овим правилником, у коме ће висину аконтације за 2006. годину утврдити на наведени начин. У заглављу пријаве уноси се период за који се пријава подноси, почев од месеца у коме је пријава поднета.

Према томе, уколико се пореска пријава на новом Обрасцу ПДП подноси нпр. у месецу јулу текуће године, наравно по ступању на снагу овог правилника, у заглавље се уноси период 1.7.-31.12.2006. године, а плаћање аконтације утврђене на редном броју 10.5. новог Обрасца ПДП врши се за период уписан у заглављу, односно почев од јулске аконтације (која се плаћа до 15.8. текуће године). Дакле, аконтација се утврђује у делу 10 Обрасца ПДП, али се плаћање тако утврђених аконтација врши само за наредни пери-

од – од дана ступања на снагу Правилника (не коригују се до тада плаћене аконтације од почетка године).

7. Обрачун амортизације за пореске сврхе у случају када обвезник набави опрему путем уговора о финансијском лизингу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00320/2006-04 од 30.10.2006. год.)

Према члану 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 53/04, 11/05 и 51/05), у оквиру рачуна 023 – Постројења и опрема исказује се код примаоца лизинга и опрема узета у финансијски лизинг и за њу се, у складу с прописима о рачуноводству и МРС, односно МСФИ, обрачунава амортизација.

Према одредби члана 10. ст. 1. и 2. Закона, амортизација сталних средстава признаје се као расход у износу и на начин утврђен овим законом, при чему стална средства (за која се обрачунава пореска амортизација) обухватају материјална средства чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, као и нематеријална средства.

Према томе, сматрамо да у случају када набави материјално средство (конкретно опрема) путем уговора о финансијском лизингу (чији је век трајања дужи од једне године и чија је појединачна набавна цена у време набавке већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици), које води у пословним књигама на рачуну 023 – Постројења и опрема и обрачунава амортизацију у пореском периоду за ту опрему у рачуноводствене сврхе, обвезник за ову опрему у истом периоду треба да обрачуна амортизацију по пореским прописима, у складу са Законом, која се признаје у пореском билансу, јер се ради о материјалном средству евидентираним код обвезника које испуњава услове из члана 10. Закона за обрачун амортизације.

8. Порески третман отуђења основних средстава пре истека прописаног рока за која је признато право на порески кредит на основу чл. 48. Закона о порезу на добит предузећа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-00298/2006-04 од 27.10.2006. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 84/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у основна средства у сопственој регистрованој делатности признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала предузећа) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала предузећа) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, највише до лимита из ст. 1. и 2. овог члана, али не дужи од десет година, при чему се у свакој години прво примењује порески кредит по основу улагања из те године, а затим се, до лимита из ст. 1. и 2. овог члана, примењују пренети порески кредити по редоследу улагања.

У случају отуђења основних средстава из ст. 1. и 2. овог члана пре истека рока од три године од дана набавке, порески обвезник губи право на порески кредит из ст. 1. и 2. овог члана и дужан је да плати неплаћени порез, који се индексира стопом раста цена на мало према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Према томе, отуђењем основног средства у које је, између осталих, извршено улагање у 2005. години, а отуђено је током 2006. године, обвезник губи право на признати порески кредит у висини од 20% извршеног улагања у то средство.

У конкретном случају, како због овог отуђења (с обзиром на висину улагања у основна средства у 2005. години у односу на неискоришћени порески кредит у тој години) није дошло до мање обрачунатог и плаћеног пореза у пореској пријави за 2005. годину, јер би исти износ пореског кредита на ред. бр. 4. Обрасца ПК за 2005. годину био признат и када се искључи набавка основног средства које је продато у 2006. години, мишљења смо да обвезник није дужан да плати неплаћени порез (с обзиром да није ни платио мањи

износ пореза), већ треба да за износ обрачунатог, а неискоришћеног пореског кредита за који је изгубио право, умањи у Обрасцу ПК за 2006. годину износ неискоришћеног пореског кредита из ранијих година (редни број 3. обрасца ПК за 2006. годину), који је пренет на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода (редни број 5. Обрасца ПК за 2005. годину), како не би дошло до каснијег искоришћавања пореског кредита на који је обвезник изгубио право.

Назависно од тога, порески обвезник је дужан да отуђење основног средства, сагласно члану 48. став 7. Закона, пријави надлежном пореском органу у року од пет дана од дана отуђења тог средства.

9. Право предузећа „Инвеј“ да користи порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа у случају кад су предузећа „Инвеј“ и „Монус“ поднела заједничку понуду на јавном тендеру за добијање дозволе за обављање производње дуванских производа, а сама дозвола гласи на предузеће „Монус“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-183/2006-04 од 26.10.2006. год.)

1. Одредбом чл. 19. и 20. Закона о дувану („Сл. гласник РС“, бр. 17/03, у даљем тексту: Закон) прописано је да се дозвола за обављање производње дуванских производа добија путем поступка јавног тендера, а поступак спровођења јавног тендера уређен је Уредбом о поступку јавног тендера за добијање дозволе за обављање производње дуванских производа („Сл. гласник РС“, бр. 137/04, у даљем тексту: Уредба).

Сходно одредби члана 12. став 1. Уредбе, понуду за учешће на јавном тендеру може поднети домаће или страно предузеће, односно предузетник, који испуњава услове прописане чланом 22. Закона, с тим да је ставом 2. наведеног члана Уредбе прописано да предузеће, односно предузетник може понуду за учешће на јавном тендеру поднети и као група понуђача.

У случају када понуду за учешће на јавном тендеру подноси предузеће, односно предузетник као група понуђача, тендерска комисија, према ставу 5. поменутог члана Уредбе, не може да захтева од групе понуђача да се повезују у одређени облик организовања како би могли да поднесу заједничку понуду, с тим да може, сходно ст. 6. и 7. наведеног члана Уредбе, да захтева од групе понуђача да поднесу правни акт којим се обавезују на заједничко испуњење свих услова прописаних одредбом члана 22. Закона и којим прецизирају одговорност сваког појединог понуђача за извршење преузетих обавеза.

Према члану 14. Уредбе, ако се као учесник на јавном тендеру јави група понуђача, сваки понуђач који чини групу дужан је да достави посебно документацију која се односи на тог понуђача, при чему документацију којом се доказује испуњеност услова из члана 22. Закона достављају као заједничку. Приликом вредновања и рангирања учесника на тендеру, у случају подношења понуде од стране групе понуђача, тендерска комисија вреднује елементе за вредновање понуде из члана 7. Уредбе као заједнички елемент групе понуђача.

Сходно члану 25. став 1. Уредбе, дозвола за обављање производње дуванских производа издаје се најбоље рангираном учеснику на јавном тендеру који се, у складу са Законом, уписује у Регистар произвођача дуванских производа код Агенције за дуван.

Према нашем мишљењу, када је најбоље ранжирани учесник на јавном тендеру група понуђача, а имајући у виду да ту групу чини више привредних субјеката (предузећа, односно предузетника), у случају када се, уз сагласност осталих чланова који чине групу понуђача, дозвола за обављање производње дуванских производа издаје на име једног од чланова групе понуђача и чињеницу да се то лице уписује у Регистар произвођача дуванских производа код Агенције за дуван, то нема утицаја на положај чланова групе понуђача који су ту сагласност дали, с обзиром да сваки учесник у групи понуђача преузима сва права и обавезе које произилазе добијањем дозволе за обављање производње дуванских производа и стицањем статуса произвођача дуванских производа, при чему се правним актом (нпр. уговором) прецизира

одговорност сваког појединог понуђача за извршење преузетих обавеза. С тим у вези, чињеница да је група понуђача испунила услове за добијање дозволе за обављање производње дуванских производа, а у смислу адекватне примене прописа којима се регулише област акциза, према нашем мишљењу не представља сметњу да чланови који чине групу понуђача дају сагласност да дозвола за обављање производње дуванских производа гласи на име једног од чланова групе понуђача, у смислу опредељивања обвезника акцизе, односно лица које ће обрачунавати и плаћати акцизу, задуживати акцизне маркице, добијати акцизну дозволу и др.

У конкретном случају, предузеће „Монус“ д.о.о. и предузеће „Инвеј“ д.о.о. учествовала су у поступку јавног тендера, у складу са Законом и Уредбом, као група понуђача и поднела заједничку понуду којом су се обавезала на заједничко испуњење свих услова прописаних одредбом члана 22. Закона, при чему су уговором прецизирали одговорност сваког појединог понуђача за извршење преузетих обавеза.

2. У вези питања да ли се извршена улагања у основна средства сматрају улагањем у основна средства за вршење регистроване делатности по основу којих се остварује право на порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа, Министарство финансија дало је мишљење број:430-07-00291/2006-04 од 12.10.2006. године.

Према томе, а имајући у виду да предузеће „Инвеј“ д.о.о. има сва права и обавезе које произилазе из статуса произвођача дуванских производа, независно од тога што дозвола за обављање производње дуванских производа гласи на име предузећа „Монус“ д.о.о. које је уписано у Регистар произвођача дуванских производа код Агенције за дуван, сматрамо да се у конкретном случају извршена улагања у основна средства сматрају улагањем у регистровану делатност у Републици, по основу кога се остварује право на порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа, уз испуњење осталих услова прописаних овим законом.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Право на ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права на откуп гараже

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-000230/2006-04 од 8.11.2006. год.)

Одредбом члана 23. тачка 1), у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 4) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се кад физичко лице откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или стану, сразмерно учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

Према томе, пореско ослобођење прописано одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона односи се на откуп стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, при чему је стицалац права физичко лице.

Станом, у смислу Закона о становању, сматра се једна или више просторија намењених и подобних за становање које, по правилу, чине једну грађевинску целину и имају засебан улаз (члан 3. Закона о становању – „Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 101/05).

С тим у вези, иако гаража није непосредно намењена за становање, већ за смештај моторног возила, када са стамбеном зградом, односно станом (у даљем тексту: стан) представља једну економску целину (имајући у виду инвестиционо-техничку документацију за изградњу) и не може бити самостални предмет правног промета, па је као таква једним правним послом којим и стан (што значи, истовремено) дата на коришћење физичком лицу као носиоцу станарског права, односно права дугорочног закупа, па се на њено коришћење није плаћала посебна закупнина, него у оквиру станарине – закупнине за коришћење стана и потом, у складу с прописима којима је уређен откуп станова у друштвеној, односно државној својини, истовремено откупљена, сматрамо да се може сматрати делом (припатком) конкретног стана и делити пореско-правну судбину откупа стана као главне ствари.

То значи да се порез на пренос апсолутних права не би платио ни на откуп гараже која је припадак стана ако су испуњени услови из члана 31. став 1. тачка 4) Закона да се на откуп стана (као скупа просторија непосредно намењених за становање) порез на пренос апсолутних права не плаћа.

Уколико је, међутим, реч о гаражи која са станом не чини економску целину и може бити самосталан предмет правног промета, као нпр. гаража у оквиру колективног гаражног простора, те је посебним уговором дата на коришћење физичком лицу које користи стан и за то коришћење се плаћала закупнина одвојена од станарине – закупнине за стан, сматрамо да се на куповину гараже у том случају не може применити пореско ослобођење из члана 31. став 1. тачка 4) Закона, независно од чињенице да ли је између истих лица као купца односно продавца закључен уговор о откупу стана.

У сваком конкретном случају надлежни порески орган, на основу пружених доказа, цени чињенично стање од утицаја на ост-

варивање права на пореско ослобођење, имајући у виду и правне основе стицања права на коришћење стана и гараже, правне основе за откуп, да ли је гаража у уговору о коришћењу стана била означена као саставни део стана или не, да ли се за коришћење гараже плаћала закупнина независно од станарине – закупнине или у оквиру станарине – закупнине за стан и др.

2. Порез на пренос апсолутних права у случају преноса уз накнаду права коришћења градског грађевинског земљишта

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 413-00-01173/2006-04 од 6.11.2006. год.)

Одредбом члана 27. став 4. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да у случају преноса уз накнаду права коришћења градског, односно јавног или осталог грађевинског земљишта – независно од његове површине, пореску основицу чини тржишна вредност права која се преносе, на дан настанка пореске обавезе, коју утврђује надлежни порески орган.

Према одредби члана 21. ст. 2. и 4. Закона о грађевинском земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 44/95 ... 23/01, који је био у примени до дана ступања на снагу Закона о планирању и изградњи – „Сл. гласник РС“, 47/03 и 34/06), градско грађевинско земљиште у државној својини даје се на коришћење као неизграђено и уређено, ако тим законом није друкчије уређено. Може се дати на коришћење и градско грађевинско земљиште које није уређено, под условом да лице коме се то земљиште даје на коришћење уговором преузме обавезу да о свом трошку изврши одређене радове на уређивању грађевинског земљишта.

Зависно од чињенице да ли је конкретно грађевинско земљиште на коме се пренос права врши уређено или не,

различита је и његова тржишна вредност, што значи и основица пореза на пренос апсолутних права.

У том смислу, ако је предмет преноса уз накнаду право коришћења уређеног градског грађевинског земљишта (што подразумева да земљиште са елементима који га чине уређеним у смислу Закона представља целину, те и накнада за уређивање са накнадом за пренос тако уређеног земљишта чине јединствену целину, независно од тога да ли су у уговору јединствено или свака од њих засебно исказане), основицу пореза на пренос апсолутних права на том земљишту чини његова тржишна вредност на дан настанка пореске обавезе, опредељена и елементима који то земљиште чине уређеним. Код утврђивања пореске основице није од утицаја да ли је за пренос тог земљишта уговорена јединствена накнада или је уговорена засебна накнада за уређивање и засебна накнада за пренос тако уређеног земљишта (нпр. за изградњу приступног пута, електро-мреже и сл.).

Ако је предмет преноса уз накнаду право коришћења неуређеног градског грађевинског земљишта, пореску основицу на пренос тог права такође чини тржишна вредност тог неуређеног земљишта.

Кад по извршеном преносу права коришћења на неуређеном грађевинском земљишту и настанку пореске обавезе по том основу стицалац права коришћења земљишта (у складу са уговором о стицању тог права) на име извршења своје уговорне обавезе уређивања земљишта о „свом трошку“ исплаћује накнаду за то уређивање, на исплату те накнаде порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

Чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе, а пре свега по питању да ли је предмет преноса право коришћења уређеног или неуређеног грађевинског земљишта, у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган.

3. Пореске обавезе у случају продаје непокретности стечене наслеђем

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01178/2006-04 од 23.10.2006. год.)

1. Са становишта Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06 и 65/06-исправка, у даљем тексту: Закон) приход који физичко лице оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду стварних права на непокретности опорезује се порезом на капитални добитак, сагласно члану 72. став 1. тачка 1) Закона.

Основицу пореза на капитални добитак чини опорезиви приход као разлика између продајне цене права, удела, односно хартија од вредности и њихове набавне цене, утврђен на начин из чл. 72-75. Закона.

Одредбом члана 72а став 1. тачка 1) Закона прописано је пореско ослобођење од плаћања пореза на капитални добитак у случају кад се врши пренос права, удела или хартија од вредности стеченим наслеђем.

Сагласно томе, капитални добитак се не утврђује и не опорезује, поред осталог, код преноса стварних права на непокретности, у конкретном случају преноса права својине на непокретности, ако је стечена наслеђем.

2. Према одредби члана 23. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Сагласно члану 26. став 3. Закона, порез на пренос апсолутних права у случају преноса својине на непокретности уз накнаду плаћа се на пренос тог права остварен на територији Републике Србије

Према томе, на пренос уз накнаду права својине на непокретности на територији Црне Горе не плаћа се порез на пренос апсолутних права у Републици Србији.

4. Порески третман административног преноса права коришћења на грађевинском земљишту и постојећих објеката на основу решења органа управе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01124/2006-04 од 16.10.2006. год.)

Одредбом члана 23. тач. 1) и 5) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду:

– стварних права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона (право својине; право плодуживања; право употребе и право становања; право временског коришћења – тајм-шеринг; право закупа стана или стамбене зграде у складу са законом којим је уређено становање за период дужи од једне године или на неодређено време), и

– права коришћења градског, односно јавног или осталог грађевинског земљишта независно од његове површине.

Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. Закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа (члан 24. тачка 1) Закона).

Према одредби члана 24а Закона, преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Дакле, у случају стицања права својине и других права из члана 23. Закона на основу акта државног органа (у конкретном случају, на основу решења органа управе о административном преносу права коришћења на грађевинском земљишту и постојећих објеката) порез на пренос апсолутних права се плаћа (ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност), осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 25. став 2. тач. 2) и 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка и 61/05), ПДВ се не плаћа на промет:

– земљишта (пољопривредног, шумског, грађевинског, изграђеног или неизграђеног), као и на давање у закуп тог земљишта, и

– објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Новоизграђеним грађевинским објектима сматрају се објекти у свом степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године. Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др.) сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада (члан 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ – „Сл. гласник РС“, бр. 105/04).

Према томе, у случају стицања права из члана 23. Закона на грађевинском земљишту и објектима (чија је изградња завршена до 31. децембра 2004. године), на основу решења органа управе о административном преносу, порез на пренос апсолутних права се плаћа. Обвезник пореза на пренос апсолутних права по овом основу је лице на које се преноси апсолутно право (члан 25. став 5. Закона).

Законом о порезима на имовину није прописано право на пореско ослобођење од плаћања пореза на пренос апсолутних права из разлога што је порески обвезник корисник буџетских средстава, нити из разлога што се приход од пореза на пренос апсолутних права уступа јединици локалне самоуправе на чијој територији је остварен, у складу са Законом о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 9/02 ... и 62/06) који се примењују до 1. јануара 2007. године.

Имајући у виду да се и у конкретном случају приход од пореза на пренос апсолутних права уступа јединици локалне самоуправе која је оснивач установе Спортско-рекреациони центар „7. јули“, са том јединицом локалне самоуправе као оснивачем установе може се размотрити питање евентуалног улагања тих средстава у изградњу објекта.

5. Порез на пренос апсолутних права на основу споразума о раскиду уговора о откупу стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-01-00288/2006-04 од 22.9.2006. год.)

Према одредби члана 23. тач. 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02 и 135/04), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса права својине на непокретности уз накнаду.

Одредбом члана 24а Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона о порезима на имовину, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Дакле, код преноса права својине на непокретности уз накнаду на који се не плаћа порез на додату вредност плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за која је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Када су права и обавезе уговорних страна из уговора о преносу апсолутних права на непокретности – стану, закљученог 2000. године, у претежном делу испуњене, уговор о раскиду тог уговора са пореског становишта представља закључење новог правног посла (у коме су уговорне стране промениле своје улоге), на који се порез на пренос апсолутних права плаћа (члан 23. тачка 1) Закона).

То, у конкретном случају, значи да се порез на пренос апсолутних права плаћа по основу Споразума о раскиду уговора о откупу стана, којим садашњи власник предметног стана преноси право својине на лице од кога је то право стекао, уз повраћај уплаћене накнаде.

На постојање пореске обавезе по основу Споразума није од утицаја да ли је по основу Уговора о откупу стана чији се раскид врши постојала пореска обавеза на пренос апсолутних права или не.

Обвезник пореза на пренос апсолутних права на пренос својине на конкретној непокретности је преносилац права, у складу са чланом 25. став 1. Закона.

ТАКСЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања таксе за уношење спортског, ваздушног оружја, пиштоља и пушака од стране чланова стрелачких екипа земаља учесница Балканског шампионата и Интернационалног првенства „Трофеј Београда – Grand prix Beograd 2006“ у Републику Србију, када та лица поседују одобрење од надлежних органа земље из које долазе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00068/2006-04 од 3.11.2006. год.)

Одредбом члана 21. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03-исправка, 61/05 и 101/05) прописано је да страни држављани, под условом узајамности, имају иста права у погледу плаћања таксе као и држављани Републике.

Према томе, уколико држављани Републике Србије – чланови стрелачких екипа не плаћају административне таксе за уношење спортског, ваздушног оружја, пиштоља и пушака при-

ликом уноса тог оружја у земље које су у конкретном случају учеснице Балканског шампионата и Интернационалног првенства „Трофеј Београда – Grand prix Beograd 2006“ (када се у тим земљама организују спортска такмичења), применом члана 21. Закона о републичким административним таксама републичку административну таксу неће плаћати ни држављани тих земаља у Републици Србији.

ЦАРИНЕ

1. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил марке Škoda, тип „Felicia 1,3“ допремљен из Републике Црне Горе у Републику Србију ради прекоманде војног лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00403/2006-17 од 28.11.2006. год.)

Роба страног порекла коју увозе војна лица која су из Републике Црне Горе прекомандована у Републику Србију, а која се упућује са царинског подручја Републике Црне Горе на царинско подручје Републике Србије подлеже плаћању увозних дажбина, осим ако се ради о возилима за која постоји царинска документација да су оцарињена пре 27.4.1992. године.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је предметно возило први пут регистровано 2006. године, мишљење Министарства финансија ја да предметно моторно возило не може бити ослобођено од плаћања увозних дажбина.

2. Царински третман стране робе која се уноси у царинско подручје Републике Србије, а након тога отпрема на територију АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00225/2006-17 од 27.11.2006. год.)

Одредбама члана 126. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 62/06) прописано је да је царинско складиште место где се роба може сместити у складу с прописаним условима које одобри царински орган и које је под царинским надзором, а поступак царинског складиштења може се одобрити за смештај у царинско складиште стране робе, која у том случају не подлеже плаћању увозних дажбина и мерама комерцијалне политике.

Промет робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија регулисан је Уредбом о посебним условима за вршење промета робе са Аутономном покрајином Косово и Метохија („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 8/05, 15/05 и 91/06). Сходно члану 6. наведене Уредбе, страна роба над којом није спроведен царински поступак, као и роба у транзиту, може се упутити са граничног прелаза, односно са територије Републике Србије на територију АПКМ, уз одговарајуће мере царинског надзора и пријављује се надлежној робној царинској испостави са АПКМ.

Према томе, страна роба која се уноси у царинско подручје Републике Србије може се сместити у царинско складиште, а након тога иста се може отпремити на територију АПКМ. С обзиром да се, у конкретном случају, ради о поступку транзита, то се, сходно члану 118. став 1. тачка 1. Царинског закона, на предметну робу не наплаћују увозне дажбине.

3. Царински третман робе која се купује у (класичним) продавницама на граничним прелазима у ситуацији када се продајни објекти налазе између граничне линије и линије где се врши гранична контрола

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-194/2006-17 од 23.11.2006. год.)

Имајући у виду чињеницу да је роба која се налази у (класичним) продавницама на граничним прелазима национализована (односно плаћене су увозне дажбине, порез на додату вредност и акцизе), по мишљењу овог министарства на ту робу не постоји обавеза измирења увозних дажбина.

Такође, сматрамо да за робу која је купљена у овим продавницама не постоји количинско или вредносно ограничење, јер наведене продавнице имају исти статус као и све остале продавнице у земљи, а наведена ограничења би била у супротности са начелима тржишне привреде.

Међутим, имајући у виду да се продајни објекти налазе између граничне линије и линије где се врши гранична контрола, роба која је купљена у тим продавницама подлеже контроли царинског радника као и сва роба коју путник носи са собом.

Имајући у виду изнето, потребно је са Управом царина утврдити начин и поступак који треба спроводити како би се јасно и поуздано идентификовало да је роба купљена у тим продавницама, односно да није дошло до мешања робе купљене у тим продавницама са другом робом коју путник носи са собом. Тиме би се омогућило да царински службеници брзо и ефикасно спроводе поступак контроле робе коју путници носе са собом, а, са друге стране, обезбедило би се да не долази до наплате увозних дажбина на робу која је купљена у тим продавницама.

4. Издавање уверења о непреференцијалном пореклу робе за компјутере и друге електричне машине које се склапају у Србији од увозних делова и компоненти

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00374/2006-17 од 20.11.2006. год.)

Сходно одредбама члана 40. став 5) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/2003, 61/2005, 85/2005 и 62/2006), при одређивању порекла увезене робе не узимају се у обзир радње које се односе на једноставно склапање делова производа у целовит производ, што је у складу и са Царинским законом Европске заједнице.

Чланом 5. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03, 20/04, 24/04, 63/04, 104/04, 44/05, 71/05, 76/05, 106/05, 5/06, 47/06 и 86/06) јасно је прописано који се поступци сматрају последњом битном обрадом или прерадом.

У смислу члана 38. Царинског закона и ове уредбе, то су поступци обраде или прераде услед којих се добијени производ сврстава у различит тарифни број Царинске тарифе од тарифног броја Царинске тарифе свих материјала без порекла који су били употребљени у поступку обраде или прераде.

Такође, последњом битном обрадом или прерадом сматра се обрада или прерада у којој вредност свих употребљених увезених материјала не сме бити већа од 50% цене производа испоручено у фабрици. Имајући у виду да је надлежност Привредне коморе Србије за издавање уверења о домаћем пореклу робе прописана чланом 12. Уредбе, на ПКС је да цени да ли је испуњен критеријум вредности, односно да ли је дошло до повећања вредности робе више од 50% приликом одређивања порекла робе.

5. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила (трактора) марке ИМТ, тип 549 и пољопривредне приколице марке ИМТ, тип 3Т, које је избегло лице довезло из Републике Хрватске у Републику Србију

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 483-00-00222/2006-17 од 15.11.2006. год.)

Моторна возила домаћег порекла која увозе избегла и прогнана лица из бивших република СФРЈ, а која су добила држављанство Републике Србије, не подлежу обавези плаћања царине.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством (Београд, Влајковићева 10).

6. Могућност ослобађања од плаћања царине на увоз научних часописа из САД који су предмет донације Природно-математичком факултету

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 335-00-386/2006-17 од 15.11.2006. год.)

Чланом 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 101/05) прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: при-

малац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Чланом 5. истог Закона прописано је да је прималац донације и помоћи ослобођен плаћања царине, других увозних дажбина и такси које се плаћају приликом увоза робе у смислу овог закона.

Ради коришћења повластице из члана 5. овог закона прималац донације и хуманитарне помоћи, уз захтев за ослобођење, подноси царинарници:

1) изјаву донатора, односно даваоца хуманитарне помоћи из које се види да се роба шаље бесплатно, односно други доказ да се роба плаћа из средстава прикупљених по основу донације и помоћи или из средстава остварених реализацијом хартија од вредности и по основу коришћења уступљених права;

2) изјаву да ће роба бити употребљена у научне сврхе,

3) извод уз регистра или други доказ да се бави делатношћу из тачке 2. овог става.

На основу поднетог захтева царинарница доноси решење (члан 6. истог закона).

7. Ослобађање од плаћања увозних дажбина на допремљени путнички аутомобил марке „Југо“ из Републике Црне Горе у Републику Србију ради пререгистрације

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 335-00-00296/2006-17 од 15.11.2006. год.)

На возила домаћег порекла која се допремају из Републике Црне Горе у Републику Србију, без обзира да ли су први пут регистрована у Републици Србији, не постоји обавеза измирења увозних дажбина.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством (Београд, Влајковићева 10).

8. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила домаће производње из БиХ у Републику Србију

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00325/2006-17 од 6.11.2006. год.)

С обзиром да се, у конкретном случају, ради о моторном возилу домаће производње, које је било у власништву у време када је БиХ била у саставу јединствене територије СФРЈ, мишљење Министарства финансија је да, у конкретном случају, може да се оствари право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на увоз предметног возила, уз подношење одговарајуће документације.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

9. Ослобађање од плаћања увозних дажбина у случају када инвалидно лице увози путнички аутомобил

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-357/2006-17 од 25.10.2006. год.)

Уредбом о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и

наплати царинског дуга, између осталог, прописано је да је корисник царинске повластице из члана 192. тачка 11а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) ослобођен од плаћања увозних дажбина на путнички аутомобил до динарске противвредности од 10.000 евра.

Имајући у виду да је Уредба ступила на снагу 14.10.2006. године, одредбе ове уредбе примењују се и у конкретном случају јер поступак царинења предметног возила није спроведен до дана ступања на снагу Уредбе.

Напомињемо да се према одредбама чл. 46. и 62. Царинског закона утврђује царинска вредност робе ради примене стопа из Царинске тарифе и обрачуна осталих увозних дажбина, као и примене нетарифних мера у складу с прописима којима се уређује спољнотрговински промет (члан 45. Закона).

Такође, одредбама члана 61. Царинског закона прописано је да је царински орган дужан да увозника, на његов захтев, у писаној форми обавести о царинској вредности која је утврђена у складу с одредбама овог закона, као и о методу који је примењен приликом утврђивања те вредности.

Имајући у виду изнето, наведене одредбе Закона које се односе на утврђивање царинске вредности примењују се, између осталог, и у случајевима када инвалидна лица, сходно одредбама члана 255а Уредбе, увозе путничке аутомобиле.

У конкретном случају потребно је обратити се надлежном царинском органу који је, сходно законским одредбама, надлежан за утврђивање царинске вредности робе.

10. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз трактора марке MTZ, тракторске приколице и осталих пољо-

привредних машина (плуг, дрљача, тањирача, растурач ђубрива, шпартач и млин) и предмета домаћинства које је избегло лице из Републике Хрватске привремено увезло у Републику Србију ради пресељења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00300/2006-17 од 19.10.2006. год.)

Моторна возила страног порекла која увозе избегла и прогнана лица из бивших република СФРЈ, а која су добила држављанство Републике Србије, не подлежу обавези плаћања царине ако су иста оцарињена за време постојања јединствене државе СФРЈ и на тај начин стекла статус домаће (национализоване) робе.

Увоз моторних возила регулисан је Уредбом о увозу моторних возила („Сл. гласник РС“, бр. 106/05) којом су прописани услови за увоз моторних возила, чија је примена у надлежности Министарства за економске односе са иностранством.

Право на ослобађање од плаћања увозних дажбина на предмете домаћинства који се допремају из Републике Хрватске може се остварити сагласно члану 192. став 1. тачка 3. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05 и 85/05) којим је прописано да су ослобођени од плаћања увозних дажбина страни држављани који су добили држављанство – на предмете домаћинства, осим на путничка моторна возила, уколико надлежној царинарници поднесу одговарајућу документацију.

Напомињемо да корисник повластице може да увезе предмете домаћинства у року од једне године од дана добијања држављанства Србије.

11. Могућност ослобађања од плаћања увозних дажбина на увоз моторног возила марке Mercedes ML 350 по основу инвалидности, а чија је вредност већа од 10.000 евра у динарској противвредности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 335-00-00411/2006-17 од 4.10.2006. год.)

Одредбама члана 255а став 2. Уредбе о изменама и допунама Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга („Сл. гласник РС“, бр. 127/03 ... 86/06 – ступила на снагу 14.10.2006. године) прописано је да је корисник повластице из члана 192. тачка 11а) Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03... 62/06) ослобођен од плаћања увозних дажбина на увоз путничког аутомобила до 10.000 евра у динарској противвредности.

Износ увозних дажбина за робу за коју је настала обавеза плаћања тих дажбина утврђује се према стању робе и у складу с прописима који важе за робу која се увози на дан прихватања декларације (члан 19. став 1. тачка 1. Царинског закона).

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је вредност предметног аутомобила већа од вредности прописане Уредбом, а да је царинска декларација поднета дана 22.11.2006. године, у конкретном случају не постоји правни основ за ослобађање од плаћања увозних дажбина на предметни аутомобил.

ЈАВНИ РАСХОДИ

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

1. У којој ситуацији је могуће уговарање у поступку са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности реализације радова, односно да ли се може спровести поступак са погађањем из разлога хитности за израду пројектно-техничке документације за спортску халу у Панчеву која треба да буде изграђена до 1. фебруара 2009. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00599/2006-08 од 14.11.2006. год.)

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја

нaручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

Спровођење наведеног поступка подразумева да наручилац може извршити јавну набавку без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан позвати довољан број потенцијалних понуђача да поднесу понуде чиме обезбеђује неопходну конкуренцију у поступку јавне набавке.

Из дописа се види да се јавна набавка услуга за израду пројектно-техничке документације односи на изградњу спортске хале која треба да буде изграђена до 1. фебруара 2009. године, што се у смислу Закона о јавним набавкама, не може сматрати кратким роком због којег би се могао спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања из разлога хитности сходно члану 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

2. Да ли у поступку јавне набавке физичко лице доставља потврду да није кажњавано за прекршај из области која је предмет јавне набавке, ако је учесник у поступку јавне набавке (понуђач) правно лице?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-593/2006-08 од 2.11.2006. год.)

Одредбом члана 45. став 2. тачка 2) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да право на учешће у поступку јавне набавке има домаће или страног физичко лице ако није у року од две године пре објављивања јавног позива кажњавано за кривично дело или прекршај из области која је предмет јавне набавке. Истим чланом у ставу 3. тачка 2) уређено је да право на учешће у поступку јавне

набавке има домаће или страно правно лице ако му у року од две године пре објављивања јавног позива није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке.

Из наведених одредаба произлази да право на учешће у поступку јавне набавке има физичко и правно лице домаће или страном, с тим што физичко лице као понуђач уз понуду доставља доказ да није у року од две године пре објављивања јавног позива кажњавано за кривично дело или прекршај из области која је предмет јавне набавке, а правно лице као понуђач уз понуду доставља доказ да му у року од две године пре објављивања јавног позива није изречена правоснажна судска или управна мера забране обављања делатности која је предмет јавне набавке, што значи да правно лице као понуђач у поступку јавне набавке није дужно да за физичко лице–директора или оснивача доставља доказ да то лице није у року од две године пре објављивања јавног позива кажњавано за кривично дело или прекршај из области која је предмет јавне набавке.

3. Примена одредбе члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, односно да ли се према тој одредби може извршити јавна набавка по пројекту „Едукација запослених у туризму“ чија реализација треба да започне у 2006. години са искоришћавањем минималних 37% одобрених средстава из буџета Републике за 2006. годину?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-1173/2006-08 од 26.10.2006. год.)

Одредбама члана 23. став 1. тачка 2) Закона уређено је да наручилац може доделити уговор у поступку са погађањем без претходног објављивања ако због ванредних околности, односно

због непредвиђених догађаја, чије наступање не зависи од воље наручиоца, није могао да поступи у роковима одређеним за отворен и рестриктиван поступак.

О спроведеном поступку јавне набавке наручилац је дужан да Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде (члан 23. став 4. Закона).

Из наведеног произлази да наручилац може спроводити поступак са погађањем без претходног објављивања ако настану ванредне околности или настану непредвиђени догађаји, на чије наступање није утицао наручилац својом вољом, те због наступања таквих ванредних околности или таквих непредвиђених догађаја наручилац не може да поступа у роковима утврђеним Законом за отворени или рестриктивни поступак. То су ситуације које намећу наручиоцу обавезу да поступак јавне набавке мора да спроведе у што краћем року, тј. хитно, јер би у супротном за њега или шире могла наступити штета.

Из навода у захтеву за мишљење види се да се предметна јавна набавка финансира из средстава НИП-а, те да је реализацију Пројекта потребно започети у 2006. години са искоришћавањем минималних 37% одобрених средстава из буџета Републике за 2006. годину, што би се, по мишљењу овог министарства, могло сматрати разлогом за спровођење поступка јавне набавке у складу са одредбом члана 23. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама, из разлога што је до краја текуће године остао кратак рок за спровођење отвореног или рестриктивног поступка за предметну јавну набавку.

Спровођење наведеног поступка подразумева да наручилац може извршити јавну набавку без објављивања јавног позива, може у конкурсној документацији одредити рок за достављање понуда краћи од тридесет дана, али је дужан позвати

довољан број потенцијалних понуђача да поднесу понуде чиме обезбеђује неопходну конкуренцију у поступку јавне набавке.

С обзиром на обавезу наручиоца да након спроведеног поступка јавне набавке по члану 23. став 1. тачка 2) Закона Управи за јавне набавке достави извештај о додели уговора, у року од три дана од дана избора најповољније понуде, на основу којег Управа цени да ли су постојали разлози за спровођење таквог поступка тј. поступка са погађањем без претходног објављивања и да уколико оцени да нису постојали разлози за спровођење наведеног поступка може да поднесе захтев за заштиту јавног интереса, мишљења смо да би пре доношења одлуке о покретању поступка јавне набавке требало обавити консултације са Управом за јавне набавке, сходно члану 19. став 1. тачка 2) Закона о јавним набавкама.

4. Да ли у поступку јавне набавке као понуђач може да се појави лице које је припремало пројектну документацију за предметну јавну набавку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-668/2006-08 од 17.10.2006. год.)

Одредбом члана 6. став 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да субјекти који су припремали конкурсну документацију или поједине њене делове не могу наступати као понуђачи или као подизвођачи нити могу сарађивати са понуђачима приликом припремања понуде. Такође, чланом 27. став 3. тачка 7) Закона утврђено је да конкурсна документација за отворени поступак и за другу фазу рестриктивног поступка садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције

квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуално додатне услуге и сл.

С обзиром да пројектна документација садржи врсту, техничке карактеристике (спецификације), као и квалитет добара и радова, па самим тим чини саставни део конкурсне документације, мишљења смо да лице које је учествовало у припреми пројектне документације не може наступати као понуђач у поступку јавне набавке.

Изузетно, у случају јавне набавке радова повезаних са специфичним активностима наведеним у Анексу II (грађевински радови) који је саставни део Закона, пројектовање и извођење радова може бити предмет једне јавне набавке, у ком случају понуђач може бити и пројектант и извођач радова (члан 89. тачка 3) Закона).

5. Да ли се пружање услуга између правних лица која имају статус наручиоца (јавна предузећа, предузећа основана од стране јавних предузећа) и која су основана за пружање предметних услуга може вршити без примене Закона о јавним набавкама?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-655/2006-08 од 7.10.2006. год.)

Одредбом члана 98. став 1. тачка 1) Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да се одредбе овог закона не односе на услуге наведене у члану 2. наведеног закона.

Чланом 2. став 1. тачка 1) Закона утврђено је да се одредбе Закона не односе на набавке од организација које се, у смислу овог закона, сматрају наручиоцем и које су основане за обављање делатности пружања услуга које су предмет јавне набавке.

Из наведеног произлази да субјект, наручилац јавне набавке услуга, може извршити набавку тих услуга без примене Закона од пружаоца услуга који је, такође, наручилац јавних набавки у смислу члана 3. Закона, тј. у обавези је да приликом набавки примењује Закон о јавним набавкама и основан је за пружање тих услуга.

У смислу наведеног, наручилац јавних набавки (јавно предузеће и др.) може да изврши набавку услуга без примене Закона од јавног предузећа или другог правног лица које, такође, има статус наручиоца, у смислу Закона, као и од предузећа које је основано од стране јавног предузећа, сходно одредби члана 3. тачка 1) подтачка (в) Закона, којом је утврђено да је наручилац јавне набавке јавно предузеће и предузеће основано од стране јавног предузећа у којем директни или индиректни корисник буџетских средстава односно други наручилац, у смислу овог закона, поседује више од 50% акција односно удела.

Из свега наведеног произлази да се пружање услуга између правних лица која имају статус наручиоца (јавна предузећа, предузећа основана од стране јавних предузећа) и која су основана за пружање предметних услуга може вршити без примене Закона о јавним набавкама.

6. Да ли, у смислу Закона о јавним набавкама, представник понуђача који је учествовао у поступку јавне набавке може приликом увида у тендерску документацију да фотокопира део документације (доказа) другог понуђача?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-608/2006-08 од 3.10.2006. год.)

Одредбом члана 7. став 3. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС“, бр. 39/02, 43/03, 55/04 и 101/05) утврђено је да лице које

је учествовало у поступку јавне набавке има право да изврши увид у податке о спроведеном поступку јавне набавке у складу са овим законом.

Сходно члану 9. Закона, наручилац је дужан да чува као поверљиве све податке о понуђачима садржане у понуди који су посебним актом утврђени као поверљиви. Наручилац може да одбије да пружи информацију која би значила повреду поверљивости података у понуди.

Наручилац је дужан да чува као пословну тајну имена понуђача и достављене понуде до истека рока предвиђеног за отварање понуда.

Наручилац је дужан да у упутству понуђачима како да сачине понуду наведе на који начин ће понуђач обележити поверљиве податке у понуди. Поверљиви подаци у понуди могу бити само они подаци за које је посебним актом одређено да су поверљиви.

С обзиром на наведено, мишљења смо да представник понуђача који је учествовао у поступку јавне набавке има право да приликом увида у тендерску документацију тј. податке фотокопира поједина документа из те документације, односно поједина документа из понуде другог понуђача ако та документа нису означена као поверљива.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У НОВЕМБРУ МЕСЕЦУ 2006. ГОДИНЕ

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о изменама и допуни Правилника о Контном оквиру за банке и друге финансијске организације	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 96 од 3. новембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају евиденција и састављању извештаја о прилозима и имовини политичких странака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 10. новембра 2006.
Правилник о садржини и форми проспеката и других докумената који се подносе ради издавања хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о садржини и начину извештавања јавних друштава и обавештавању о поседовању акција са правом гласа	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о условима за обављање делатности организатора тржишта	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о условима за обављање делатности брокерско-дилерског друштва	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о условима за обављање делатности кастоди банке	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о условима и начину вршења надзора над пословањем учесника на финансијском тржишту	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.

Правилник о садржају и начину достављања извештаја Централног регистра хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о продаји хартија од вредности на које се односе привилеговане информације	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о објављивању обавештења о трговини дужничким хартијама од вредности ван организованог тржишта	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о облику и садржини заступничке изјаве	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о стицању звања и добијању дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог саветника и портфолио менаџера	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о тарифи	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о садржини и форми понуде за преузимање акција	Сл. гласник РС, бр. 100 од 10. новембра 2006.
Правилник о изменама и допунама Правилника о царинским обележјима, начину њихове употребе и начину располагања са узорцима царинске робе	Сл. гласник РС, бр. 102 од 14. новембра 2006.
Правилник о начину признавања и процењивања имовине, обавеза, прихода и расхода малих правних лица и предузетника	Сл. гласник РС, бр. 106 од 24. новембра 2006.
Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем	Сл. гласник РС, бр. 106 од 24. новембра 2006.

ОДЛУКЕ

Одлука о изменама и допунама Одлуке о критеријумима на основу којих се одређују царински контингенти за увоз одређене робе	Сл. гласник РС, бр. 96 од 3. новембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 96 од 3. новембра 2006.
Одлука о изменама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	Сл. гласник РС, бр. 96 од 3. новембра 2006.
Одлука о јединственој структури за идентификацију и класификацију рачуна и о плану рачуна за примену међународних правила и IBAN стандарда	Сл. гласник РС, бр. 96 од 3. новембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о каматним стопама које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике	Сл. гласник РС, бр. 103 од 15. новембра 2006.
Одлука о измени Одлуке о висини референтне каматне стопе Народне банке Србије по основу операција на новчаном тржишту	Сл. гласник РС, бр. 103 од 15. новембра 2006.
Одлука о условима за стицање звања овлашћеног актуара	Сл. гласник РС, бр. 104 од 17. новембра 2006.
Одлука о начину обављања платног промета преко новчаног рачуна Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности	Сл. гласник РС, бр. 107 од 28. новембра 2006.

УПУТСТВА

Упутство о изменама и допунама Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 96 од 3. новембра 2006.
Упутство о минималној садржини процедуре „Упознај свог клијента“	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 100 од 10. новембра 2006.
Упутство о изменама и допунама Упутства о достављању података Народној банци Србије ради праћења висине каматних стопа на кредите и депозите банака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 102 од 14. новембра 2006.

ОСТАЛО

Исправка Упутства о изменама и допунама Упутства о аналитичким рачунима у Контном оквиру за банке и друге финансијске организације	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 10. новембра 2006.
Исправка Одлуке о јединственој структури за идентификацију и класификацију рачуна и о плану рачуна за примену међународних правила и IBAN стандарда	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 99 од 10. новембра 2006.
Меморандум о буџету и економској и фискалној политици за 2007. годину, са пројекцијама за 2008. и 2009. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 101 од 13. новембра 2006.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Весна Арсић. – Год. 32, бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354–3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132
